

دو طیر دو حه بقاء

مروری بر لوح برهان

جمال اقدس ابھی خطاب به سلطان الشھداء می فرمائند :
" ... قسم بھ آفتاب افق تقدیس، اگر نفسی از کأس عرفان
زلال محبت رحمان بیآشامد ، ابداً از ظلم ظالمان و سطوت
طالغیان محزون نشود ..."

تقدیم به
نوه های عزیزم
و
جوانان مسجون شیراز

پیشگفتار

حمد و ثناء محبوب بی همتا را سزاست که توفیق زیارت یکی از الواح مبارکه به نام لوح برهان را عنایت فرمود. این لوح خطاب به آقاشیخ محمد باقر اصفهانی نازل گردیده که از علمای بزرگ اصفهان در دوره ناصرالدین شاه قاجار بوده است. او و پسرش شیخ محمد تقی نجفی، از جمله دشمنان سرسخت امر مبارک و فتوا دهنده بر شهادت نفوس مقدسه ای از مؤمنین بوده اند.

از آنجا که این لوح مبارک جهت انذار به یکی از اعلم علمای اسلام و به زبان عربی نازل شده و نوشتن لغت و معنی تمام لوح بصورت کلمه به کلمه میسر و جالب نبود، لذا نویسنده ترجیح داد که ابتدا لوح مبارک را به قطعات متناسب تقسیم نموده و سپس همان قطعه را مجدداً بصورت جملاتی تقسیم نموده و معنی آن را به فارسی بنگارد و چنانچه در هر قسمت از معنی جملات، نیاز به توضیح بیشتری احساس گردیده در همان قسمت بصورت مختصر موضوع تشریح گردیده است. به هر حال نویسنده بسیار خوشحال و ممنون خواهد شد اگر دوستان عزیز و بزرگوار اشتباهاهات او را (که مسلماً کم هم نیست) با عنایت و محبت خود تذکر دهند و موجبات ترقی و تعالی و درک و فهم او را در مطالعه الواح و آثار

مبارکه بیشتر فراهم سازند. از جمال اقدس ابهی می طلبم که به این کمک و همراهی و همکاری دوستان عزیز اجر و پاداش عظیم عنایت فرماید.

شایان ذکر است که این جزوه صرفاً حالت خودآموز دارد و برای نوجوانان و کسانی که مایل به مطالعه و کسب اطلاعاتی در این زمینه هستند و دسترسی به استاد و کلاس برایشان مقدور نیست، تهیه شده و امید آن است که مورد استفاده قرار گیرد. در خاتمه از سرکار خانم فرزانه جعفریان (حقیقت جو) که در مطالعه و بررسی لوح مبارک مرا یاری نموده اند، صمیمانه متشرک و سپاسگزارم.

ذره بی مقدار: مهری وحدت حق (حقیقت جو)

شهر الکلمات ۱۷۳ بدیع

مرداد ماه ۱۳۹۵ شمسی

اگوست ۲۰۱۶ میلاد

مقدمه

حضرت ولی امرالله می فرمایند: قلم اعلیٰ تا سینین چند در الواح منزله به ذکر مصیبت واردہ بر آن دو طیر دوحة بقا و دو مظہر رقیت و فنا در عتبہ مقدسه علیا پرداخته و به اظهار غم و اندوه بی پایان و ذکر سجایا و نعوت آن دو نفس بزرگوار مشغول و مألوف بود. (۱)

لوح مبارک برهان در سال ۱۲۹۷ هجری قمری در شهر عکا با لحن غضب و انذار بجهت حجت الاسلام شیخ محمدباقر اصفهانی نازل گردید که فتوای قتل دو سید بزرگوار ملقب به جناب آقامیرزا سیدحسن و جناب آقامیرزا سیدحسین ملقب به نورین نیرین را صادر نمود. علت نزول این لوح مبارک قساوت و بی رحمی شدید شیخ محمدباقر در فتواهای متعددی بود که برای قتل نفوس مقدسه بھائی بعنوانی مختلف صادر می کرد در حالی که هیچ اطلاع و آشنائی با حضرت بھاء اللہ جل کبریائے و آثار مبارکه ایشان نداشت.

فتوا و اقدام به شهادت دو برادر مظلوم و بزرگوار که از محترمین و تجار بزرگ و مشهور اصفهان بودند نیز از آن جمله است که با

فریب و خدعاًه امام جمعه وقت اصفهان و بطعم چپاول اموال و ثروت بیکران آنان تحریک شد و به چنان ظلم بیرحمانه ای بدون هیچ اطلاع و پیشینه سوئی از آنان دستور قتلشان را بطرزی فجیع صادر نمود و لقب ذئب (گرگ) را برای خود رقم زد.

از طرف دیگر لوح مبارک برهان نشانگر صحنه ای از مبارزه و قدرت عشق و ایمان در مقابل کبر و نخوت و غرور و جهالت است. نشان دهنده انقطاع و از خودگذشتگی زنان و مردان سلحشوری است که ثروت و عزت دنیا مغورشان نساخت و جان برکف در راه حق و حقیقت از جان و مال و فرزند و کلیه دلبستگی ها تا سرحد جان گذشتند و همه را در طبق اخلاص نهاده فدای حضرت دوست نمودند. خوشابحالشان که برای خود عزت ابدی آفریدند و دنیا را با لحظه ای از دیدار محبوب یکتای خود معامله نکردند. در مقابل آنان نفوosi قد عَلَم کرده بودند که ادعای علم داشتند و خود را از علماء می دانستند در حالی که در جهل مرکب بودند. گرگ خونخوار بودند و خود را حامی مظلومین و افراد بی پناه نشان می دادند. هوای نفس بر آنان حاکم بود ولی خود را خدمتگزار دین می پنداشتند. وای بحالشان که نام ننگی از خود بجا نهادند که تا ابد در صفحه تاریخ باقی خواهد بود.

هدف از زیارت این لوح مبارک در این دور جدید از تاریخ که بساط ظلم و جور دوباره تکرار شده، یادآوری همین مبارزه عشق و ایمان در مقابل جهل و کفر است و غلبه سلطان ملیک مقتدر بر همه ظالمان ارض. لوح برهان اگر چه خطاب به شیخ محمدباقر حجت الاسلام نازل گردیده اما وصف الحال بسیاری از علمای

مغور و جاہل و متکبری است که در طول تاریخ ادیان با مؤمنین به مبارزه برخاسته و البته همیشه در این مبارزه شکست خورده اند اما افسوس که درس عبرتی برای دیگران نشده و این تجربه تlux همیشه تکرار گردیده است. امید آن که با زیارت این لوح مبارک و هیمنه انذارات و خطابات آن حضرت به دشمنان امر مبارکش و تحقق وعده های جانپرورش، قلبمان آرامش یابد و به استقامتمن بیفزاید و مطمئن به فضل او باشیم که می فرماید : " در جمیع احیان به حبل استقامت متشبث باشید و به ذیل فضل متمسک. فنای دنیا و زوال اشیای آن امری است که هیچ شکی در آن نه و هیچ عاقلی بر آنچه بی شبیه زایل است، دل نبند و به راحت ایام معدوده خرسند و قانع نشود... عاقلان را هیچ سدی منع نکند و ظرایف اشیای فانیه دنیا، ایشان را از وصول به مقصد اصلی و وطن الهی باز ندارد... ". (۲)

قبل از شروع لوح مبارک، ابتدا به معرفی این دو برادر و چگونگی شهادتشان پرداخته و سپس لوح مبارک قسمت به قسمت زیارت خواهد شد. آنگاه از عاقبت حال مسбبین این واقعه دردنک آگاه شده و دو لوح دیگر را که یکی قبل از شهادت و دومی بعد از شهادت جناب سلطان الشهداء نازل گردیده، زیارت خواهیم نمود. امید آن که با زیارت این الواح مبارک قلبها یمان مطمئن تر و گامهایمان استوارتر و محکم تر شود. آمين یا رب العالمين.

شرح حال جناب سلطان الشهداء و محبوب الشهداء .

جمال مبارک جل جلاله می فرمایند: قوله تعالى: "... الحمد لله تا
بودند از عنایت حق به کمال عزت ما بین عباد ظاهر و بقسمی
القای حب ایشان در قلوب شد که احصای آن جز حق قادر نبوده و
نیست و در آخر عمر به شهادت کبری که خود خواسته بودند، فائز
گشتند..." (۳)

پس از آنکه حروف حی تکمیل گردید به امر مبارک حضرت باب
هر یک از حروف حی به جهت ابلاغ کلمه مبارکه در شهرهای
مختلف ایران پراکنده شدند. از جمله جناب ملاحسین بشرویه ای
ملقب به باب الباب که اول مؤمن به آن حضرت بود از شیراز به
قصد خراسان حرکت فرمود و در اصفهان متى توقف کرد و با
عده ای از اصحاب با استعداد در اصفهان صحبت نمود و آنان را به
حق و حقیقت آشنا ساخت، بطوری که نفوس مهمه ای در اصفهان
به امرالله اقبال نمودند. متى بعد یعنی در سال ۱۲۶۴ هجری
قمری این شهر برای متى مفترخ به اقامت حضرت نقطه اولی
جل اسمه الاعلی گردید. ایشان پس از ورود به اصفهان مورد
استقبال بسیار گرمی بوسیله سلطان العلماء امام جمعه اصفهان بنام
میر سید محمد قرار گرفتند و ایشان به دستور حاکم اصفهان جناب
منوچهرخان معتمددالدolleh، پذیرای آن حضرت در منزل خود شد و
از ایشان به گرمی پذیرایی نمود و چون مقام و مرتبت آن حضرت
را ملاحظه نمود از ایشان درخواست کرد که تفسیری بر سوره
والعصر بنویسند. حضرت باب اعظم بنا بخواهش ایشان تفسیر
بدیعی نازل فرمودند که نه تنها سبب حیرت او گردید بلکه بر

محبت قلبی او نسبت به ایشان افزوود. در همین ایام بود که آقامیرزا ابراهیم پسر حاجی سید مهدی نهری که از اشخاص سرشناس و معروف اصفهان و در نزد امام جمعه و حکومت اعتبار تام داشت از حضرت رب اعلی درخواست نمود که افتخار یک شب پذیرائی از آن حضرت را به او عنایت فرمایند. حضرت باب به فضل و موهبت خود دعوت او را اجابت فرموده و شبی را به اتفاق سلطان العلماء امام جمعه اصفهان به منزل آقامیرزا ابراهیم که حسابدار و کارگزار امام جمعه هم بود، تشریف بردنده. در آن شب به یاد ماندنی، جناب میرزا ابراهیم به احترام آن حضرت از تعداد دیگری از علماء و بزرگان شهر نیز دعوت کرده بود.

دو فرزند ارجمند و بزرگوار جناب میرزا ابراهیم یعنی جناب آقامیرزا سیدحسن سیزده ساله و جناب آقامیرزا سیدحسین یازده ساله نیز در آن شب افتخار حضور در آن میهمانی با شکوه را داشتند و همراه با پدر بزرگوار به خدمت و زیارت حضرت رب اعلی سرافراز و مفتخر گشتند.

بعد از وفات سلطان العلماء برادرش میر سید محمدحسین با عنوان امام جمعه اصفهان جانشین وی گردید . او برعکس برادر خود مردی شیاد و بیرحم و نسبت به امر مبارک به شدت دشمنی داشت. امام جمعه جدید بعد از وفات جناب میرزا ابراهیم، کلیه امور دفتری و حسابداری خود را به پسران ایشان یعنی میرزا سید حسن و میرزا سید حسین موكول نمود زیرا به امانتداری و ایمان و بزرگواری آنان مطمئن بود و این صداقت و امانت آنان نزد خاص و عام واضح و آشکار شده بود. در دوران جوانی این دو برادر به زیارت

کربلا مشرف گشته و از آنجا به زیارت محبوب بی همتا حضرت
بهاءالله مفتخر شده بودند و مورد عنایت مخصوص آن حضرت هم
قرار گرفتند بطوری که از آن بعد برکات الهی به سوی خاندان
ایشان سرازیر گشت و بر شهرت و ثروتشان افزود. در لوحی به
افتخار جناب افنان و به قلم خادم الله در این باره چنین مذکور
گشته: "... وقتی که این خادم فانی در عراق بود نورین نیرین
شهیدین به عزم زیارت کعبه الهی به شطر زوراء توجه نمودند و در
مراجعت از ارض طف به ساحت اقدس فائز گشتند و بعد از اصغاء
ندای الهی فی الحقيقة تغییر نمودند. اظهار عنایت در باره ایشان
مع آنکه در بین ناس معروف نبودند به شائی مشاهده شد که
بعضی را حیرت دست داد و متعجب بودند و بعد به امر الهی توجه
به ارض خود نمودند و ید قدرت ایشان را بلند نمود و بطراز عزت
مزین فرمود و از سحاب کرم برکت بر ایشان بارید تا آنکه در آفاق
عالیم به اسم مالک قدم معروف و مذکور و فی الحقيقة مقرشان را
در قلوب مقرر داشتند.(۴)

جناب آقامیرزا سیدحسین محبوب الشهداء در سال ۱۲۵۱ هجری
قمری متولد شدند و با خانم فاطمه سلطان بیگم ازدواج نمودند که
ثمره این ازدواج چهار فرزند بوده است. ۱- خانم فاطمه بیگم که با
مرد مسلمانی ازدواج نموده بود و بعد از گرفتاری و شهادت پدر به
بیماری سختی مبتلا گردید و طولی نکشید که جان را بجان آفرین
تسليم نمود.

۲- میرزا صادق که در هنگام شهادت پدر پانزده سال داشته و
ارشد اولاد ایشان بوده است.

- ۳- میرزا احمد که در هنگام شهادت پدر یازده ساله بوده است.
- ۴- میرزا محمد علی که در هنگام شهادت پدر چهارساله بوده است.

جناب آقامیرزا سیدحسن سلطان الشهداء نیز در سال ۱۲۵۲ هجری قمری متولد گردید. ایشان با دختر عمومی خود خانم فاطمه بیگم ازدواج نمود و صاحب چهار فرزند شد.

- ۱- آقا جلال که در حین شهادت پدر دوازده ساله بود.
- ۲- خانم سکینه بیگم (سن ایشان ذکر نشده اما چون فرزند دوم بوده احتمالاً سن ایشان حدود دهسال بوده است . بین ۱۲ و هفت)
- ۳- خانم افندی در هنگام شهادت پدر هفت ساله بوده است
- ۴- آقا عبدالحسین که خردسال بوده و بعد از شهادت پدر و عمومی خود باتفاق خانواده به ارض اقدس رفت و در هجده سالگی در همانجا صعود نمود.

شرح شهادت جناب سلطان الشهداء و محبوب الشهداء

"... به هیچ وجه از خود خیالی و اراده ای و مشیتی نداشتند و در کل حین مترصد امرالله بودند، بی اذن و اجازه حق در هیچ امری اقدام نمی نمودند سالها بود که در ره دوست فدا شده بودند ولکن در ظاهر می گفتند و می شنیدند و مشی می نمودند. این است شهادت کبری و مقام و رتبه علیا و این مقام بلند ابھی به شهادت ظاهره مزین شد..." (۵)

حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "فی الحقيقة به حالتی خون این دو برادر ریخته شد که حتی کشیش مسیحی جلفا در آن روز به نعره و فریاد گریه می کرد ." (۶)

مصیبت بزرگی که در اصفهان بوقوع پیوست و سکان ملاع اعلی را غرق دریای الٰم و حسرت بی منتهی نمود، شهادت این دو برادر یعنی نورین نیرین بود. این عمل به تحریک و اغوای میر محمدحسین امام جمعه اصفهان واقع گردید و همانطور که قبل اذکر شد او از جناب آقا سیدحسن و جناب آقا سیدحسین پسران جناب میرزا ابراهیم درخواست نموده بود که ناظر و متصدی امور و معاملات او باشند همانطور که پدر آنان جناب میرزا ابراهیم ناظر و متصدی امور سلطان العلماء امام جمعه قبلی اصفهان بود. این دو برادر هم با صداقت تمام جمیع حواله جات امام جمعه را می پرداختند و مبلغ هنگفتی هم بنا بدرخواست خودش املاک و باغ و بستان برای او خریداری کرده بودند. پس از مدتی به صرافت رسیدگی به حسابهای امام جمعه افتادند و در موقع حسابرسی

متوجه شدند که امام جمعه مبلغ هیجده هزار تومان به ایشان بدھکار است. این مطلب را به اطلاع امام جمعه رساندند اما او که جز درهم و دینار کعبه آمال دیگری نداشت به ظاهر سکوت نمود و مدت چهل شبانه روز عده ای از منتبیین و منشی ها و نوکران خود را هم به منزل جناب میرزا حسن و جناب میرزا حسین فرستاد تا به اصطلاح حسابها را برسی نمایند و به این ترتیب هم مخارج پذیرائی این مدت را بعهده آنان محول نمود و هم خودش فرصت یافت تا بطرح توطئه ای برای غارت بقیه اموال آنان بپردازد. امام جمعه با این قصد و نیت با حجت الاسلام شیخ محمد باقر که از دشمنان امر مبارک بود متفق و متحد شد. آنگاه این دو مجتهد سنگدل و بیرحم نقشه های خود را طرح و برسی نمودند و متوجه شدند که برای اجرای امیال پلید خود نیاز به کمک و همکاری حاکم شهر یعنی مسعود میرزا ظل السلطان نیز هست. لذا با او هم دیداری داشته و این حاکم طماع را نیز با خود همراه ساختند و قراری برای اجرای نیات پلید خود گذاشتند. آنان روز هفدهم ربیع الاول یعنی روز میلاد حضرت رسول اکرم (ص) را بهترین موقع برای اجرای خواسته های خود تعیین نمودند. در آن روز مقدس و نورانی هر سه برادر یعنی جناب آقا حسن و آقا حسین و آقا اسماعیل طبق معمول هر سال برای تبریک عید به خانه امام جمعه تشریف بردنند. در آن روز حجت الاسلام جناب آقامحمد باقر مدرس هم که یکی از علمای خوشنام اصفهان بود در مجلس حضور داشت و از نیت پلید امام جمعه قبلًا اطلاع یافته بود. این عالم جلیل به آقا میرزا حسن اشاره نمود که هرچه زودتر از این

مجلس خارج شوید و به محل امنی تشریف ببرید که امام جمعه برای شما نقشه شومی را آماده کرده است. لذا ایشان بدون مقدمه از منزل امام جمعه خارج شدند و به منزل جناب مدرس رفته در آنجا مخفی گردیدند. دو برادر دیگر در مجلس بودند و بعد از اتمام دیدار عید برخاسته و قصد رفتن داشتند که امام جمعه از ایشان خواست که قدری بیشتر بمانند و از احوال آقا میرزا حسن نیز سؤوال کرد. آنان هم فرمودند که ایشان تشریف بردنند. امام جمعه که خیلی ناراحت و عصبانی شده بود، دستور داد تا از خروج این دو برادر جلوگیری نمایند و مأمورینی را هم نزد حکومت جهت یافتن آقا میرزا حسن فرستاد که هر کجا هستند ایشان را دستگیر نموده و بیاورند. مأمورین حکومتی همراه با عده ای اراذل و اوپاش ابتدا به منزل آقا میرزا حسن رفتند. اهل خانه اظهار داشتند که برای دیدار امام جمعه از منزل خارج شده و هنوز باز نگشته اند لذا مأمورین داخل خانه شدند و همه جا را تفتشیش نموده و چون ایشان را نیافتند، بی احترامی بسیار کردند و از آنجا خارج شدند. مأمورین به کمک اشرار متوجه شدند که ایشان به خانه جناب حجت الاسلام، آقا محمد باقر مدرس رفته اند. لذا به امام جمعه خبر رسید و او از حاکم در خواست کرد که ایشان را تحويل بگیرد. حاکم مأمورینی نزد جناب مدرس فرستاد و از ایشان خواست که جناب میرزا حسن را تحويل دهد. جناب محمد باقر مدرس که از این موضوع بسیار ناراحت شده بود به خانه رفت و جریان را با جناب آقا میرزا حسن در میان نهاد و ایشان به اتفاق جناب مدرس سواره به منزل حاکم شهر (ظل السلطان) تشریف بردنند. ظل السلطان لب به

تعرض گشود و از ایشان خواست که از عقیده خود تبری نموده و لعن نمایند. اما ایشان سکوت نمودند و چون جوابی ندادند، حاکم گفت: پس بهائی بودن تو درست است و با چوبی که در دست داشت، ضرباتی بر سر و صورت ایشان نواخت. سپس دستور داد تا دشمنان خون آشام لباس را از تن ایشان بیرون آوردند و به زندان افکندند. چون این خبر به امام جمعه رسید فوراً آن دو برادر دیگر را هم که نزد خود نگهداشته بود، روانه زندان کرد. بستگان همسر آقا میرزا سید اسماعیل برادر کوچکتر که از روحانیون هم بودند برای آزادی ایشان تلاش کردند و ظل السلطان حاکم اصفهان مبلغ دوازده هزار تومان برای آزادی ایشان طلب کرد. آنان مبلغ نه هزار تومان پرداختند و ایشان را آزاد کردند به این شرط که جناب میرزا اسماعیل مبلغ سه هزار تومان دیگر تهیه نموده و تحويل دهد. جناب آقا میرزا حسن و جناب آقا میرزا حسین که بعداً به نورین نیرین ملقب شدند بوسیله برادر آزاد شده، برای اهل حرم پیغام فرستادند که در بلایا صابر و شاکر باشید و به هیچ وجه به شیخ محمدباقر و امام جمعه متشبث نشوید و مراجعته نکنید. خانواده نیز چنین نمودند اما تجار بازار اصفهان که با آن مظلومان دارای حساب و معاملات بودند تلگرافی به ناصرالدین شاه خبر دادند. ناصرالدینشاه دستور داد که محبوسین را فوراً به طهران اعزام نمایند. ظل السلطان از چند تن از رؤسای بازاریان خواست که به زندان بروند و آنان را نصیحت نموده و در باره حسابهای خود نیز از آنان نوشته ای دریافت نمایند. وقتی تجار اصفهان به زندان رفتهند، آن دو برادر مظلوم اظهار داشتند که تمام محاسبات در دفتر

تجارتخانه ثبت شده است و در مورد ایمان خود نیز حاضر به تبری نیستند. وقتی تجار موضوع را به حاکم اصفهان یعنی ظل السلطان گزارش دادند او دفاتر تجاری را خواست و در آن موقع بود که متوجه بدھی کلان امام جمعه شد و علت فتوا و تعجیل او را برای شهادت آن مظلومان دانست. ضمناً از دقت و نظم و نگهداری حسابهای ایشان متعجب شده و بر آنان آفرین ها گفت.

آقا اسماعیل نیز مابقی پول را تهیه کرد و به ظل السلطان داد و مقداری لباس و مایحتاج نیز برای برادران خود تهیه نمود که به زندان ببرد اما همسرش مانع شد و وسائل را به وسیله شخص دیگری به زندان فرستاد. زیرا می ترسید که مجدداً این برادر را هم گرفتار نمایند.

از طرف دیگر امام جمعه که از قصد شاه با خبر گردید همراه با شیخ باقر و همدستان خود با ندای وا شریعتا مردم را تحریک نمود بطوری که بازاریان دکان ها را بسته و همگی با فریاد و بلوا به خانه و تجارتخانه آن مظلومان زندانی حمله کرده و غارت نمودند. حاکم اصفهان هم به طمع اموال آن مظلومان، این دو برادر را به دست امام جمعه و همراهان خون آشام آنان سپرد و آنان با نهایت قساوت این دو برادر را بشهادت رساندند و سپس ریسمانی به پای آنان بستند و تا میدان شاه آن اجساد مظلوم را کشیدند و برداشتند. حجت الاسلام آقا محمد باقر مدرس که این وضع اسفناک را دید بینهایت ناراحت شد و به اتفاق آقا اسماعیل نزد حاکم رفته و از او خواست که اجازه دفن آن دو سید مظلوم را صادر نماید. حاکم اجازه داد اما شیخ و امام مانع شدند و آنان مجبور شدند که دوباره

به حاکم رجوع نمایند و دستور اکید بگیرند. در این فاصله به دستور امام جمعه و شیخ آن اجساد مظلوم را به خرابه ای برده و در کنار دیواری گذاشتند و دیوار را تخریب نمودند و به این ترتیب استخوان های آن شهیدان فی سبیل الله را هم خرد نمودند. روز به انتهای رسید و پرده سیاه شب همه جا را پوشاند و قاتلان و مجرمان به لانه و کاشانه خود بازگشتند آنگاه جناب میرزا اسماعیل به اتفاق جناب محمد باقر مدرس و چند نفر دیگر آن اجساد را از زیر آوار بیرون آورده و بعد از شست و شو کفن پوشانده و در تخت پولاد اصفهان دفن نمودند. روز بعد غارتگران به خانه و تجارتخانه این دو شهید مظلوم ریختند و بقیه اموال آنان را چپاول نموده و برداشتند. حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "... حکومت چنان درندگی ظاهر نمود که عالم انسانی به جزع و فزع آمد و جمیع اموال به تالان و تاراج رفت و آن خانواده به قوت ضروری محتاج شد..." (۷)

مسبب تمام این بلایا امام جمعه اصفهان یعنی حجت الاسلام میرسید محمدحسین بود که در این لوح به لقب رقشاء یعنی مار سمی خوش خط و خال نامیده شد. او بود که توانست با حیله و نیرنگ سبب قتل این دو برادر و غارت اموال بسیار هنگفت آنان را برای خودش و شیخ باقر (ذئب) فراهم نماید. در برپائی این ضوضاء عظیم حاکم اصفهان یعنی مسعود میرزا ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه نیز نقش مهمی داشت. این حاکم ظالم و طماع علاوه بر سرپیچی از دستور شاه (پدرش) در چپاول اموال این دو تاجر مظلوم شرکت کرد و حکم فتوای آنان را به اجراء گذاشت و هیچ ممانعتی از رفتار ناشایست مردم نکرد و برای خود لقب

ظلّ زائل (سایه نابود) را کسب نمود و همان طور که در لوح مبارک به هر سه نفر آنان وعده فرموده بودند هیچ کدام موفق به استفاده از این اموال نشدند و هر یک به نوعی ابتدا به ذلت افتادند و بعد هم با مرگ دردناکی از دنیا رفتند.

زیارتname و الواح متعددی به افتخار آن دو شهید مظلوم که به سلطان الشهداء و محبوب الشهداء ملقب گردیده اند، نازل شده از جمله در لوحی می فرمایند:

قوله جل جلاله: "...ثروت ایشان را از تقرب منع ننمود و شوکت، ایشان را از انفاق مال و جان باز نداشت. حسن آسمانی در ارض جان فدا نمود و حسین دیار معانی در ظاهر ظاهر جان درباخت." در دوران مرکز میثاق نیز به جهت آن عائله مبارکه الواح بسیاری از قلم میثاق نازل شده است.

در سال ۱۳۲۲ شمسی محفل مقدس روحانی اصفهان حسب الامر حضرت ولی عزیز امرالله رمس اطهر سلطان الشهداء و محبوب الشهداء "نورین نیرین" را از تخته پولاد اصفهان به محلی به نام "مراقد" و در جوار رمس مبلغه شهریه میسیسیس کهler آمریکائی در اصفهان منتقل نمودند. متأسفانه در ایام پیروزی انقلاب اسلامی ایران این محل که بصورت باغی زیبا در کنار زاینده رود اصفهان ساخته شده بود، مورد تجاوز و مصادره دولت قرار گرفت.

جمال قدم جل جلاله می فرمایند: آنچه در ارض از اموال به غارت بردن و از هر قطره خونی که در آن ارض به غیر حق چکیده، خلق لاتحصی از ارض رفته و می روید... حق را نوم اخذ نکرده و

نمی کند. بیدار و آگاه است. البته ظالمین به ثمرات اعمال خود
معدب خواهند شد. (۹)

بالا: مقبره خانم کههر امریکایی
پایین: مقبره سلطان الشهداء و محبوب الشهداء

هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قد أحاطت أرياحُ البغضاء سفينته البطحاء بما اكتسبت أيدي
الظالمين. يا باقر، قد أفتتت على الذين ناح لهم كتب العالم و
شهد لهم دفاتر الأديان كلّها و إنك يا أيها البعيد في حجاب
غليظ تالله قد حكمت على الذين بهم لاح أفق الأديان يشهد
 بذلك مطالع الوحي و مظاهر امر ربكم الرحمن الذين أنفقوا
أرواحهم و ما عندهم في سبيله المستقيم. قد صاح من
ظلمك الدين الله فيما سواه و إنك تلعب و تكون من الفرحين.
ليس في قلبي بغضك و لا بغض أحد من العباد لأن العالم
يراك و أمثالك في جهل مبين. إنك لو اطلعت على ما فعلت
لأقلت نفسك في النار أو خرجنك عن البيت متوجها إلى
الجبال و نحت إلى أن رجعت إلى مقام قدر لك من لدن
مقتدر قدير. يا أيها الموهوم أن أخرق حجبات الظنون و
الاوهام ليترى شمس العلم مشرقة من هذا الأفق المنير. قد
قطعت بضعة الرسول و ظننت إنك نصرت دين الله كذلك
سؤالك لك نفسك و أنت من الغافلين. قد احترق من فعلك
قلوب الملا الأعلى و الذين طافوا حول امر الله رب العالمين.
قد ذاب كبد البتول من ظلمك و ناح أهل الفردوس في مقام
كربلا.

مضمون بیان مبارک به فارسی:
هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ:
به نام او که مقتدر و دانا و حکیم است.

**قد أَحاطَتْ أَرْيَاحُ الْبَغْضَاءِ سَفِينَةً الْبَطْحَاءِ بِمَا اكْتَسَبَتْ أَيْدِي
الظَّالِمِينَ:**

معنی: سفینه بطحاء را بادهای کینه و دشمنی احاطه نموده به جهت ظلمی که دستهای ظالمین مرتكب شده اند.
توضیح: مقصود از سفینه بطحاء (کشتی مکه) دیانت اسلام است که به علت ظلم علمای اسلام، این شرع مقدس مانند یک کشتی سرگردان در دریای طوفانی قرار گرفته و بادهای کینه و دشمنی او را به هر طرف می کشاند.

**يَا بَاقِرٌ، قَدْ أَفْتَيْتَ عَلَى الَّذِينَ نَاحَ لَهُمْ كُتُبُ الْعَالَمِ وَ شَهَدَ لَهُمْ
دَفَاتِرُ الْأَدِيَانِ كُلُّهَا وَ أَنَّكَ يَا إِيَّاهَا الْبَعِيدُ فِي حِجَابٍ غَلِيلٍ.**
معنی: ای باقر، فتوای قتل داد ای برای کسانی که کتابهای عالم برایشان ناله کرد و شهادت داد برای آنان دفترهای ادیان. و به درستی که تو دور شده ای در حجابهای غلیظ. (یعنی در حالی که مؤمنین سایر ادیان هم بر مظلومیت و بی گناهی آنان شهادت می دهند اما پرده های غفلت و نادانی مانع تو از حقیقت شده و از آن دور شده ای).

**تَالِلِهِ قَدْ حَكَمَتْ عَلَيَّ الَّذِينَ يُهْمِلُونَ أَفْقَ الْأَدِيَانِ يَشَهَدُ
بِذَلِكَ مَطَالِعُ الْوَحْيِ وَ مَظَاهِرُ امْرِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ آنْفَقُوا
أَرْوَاحَهُمْ وَ مَا عِنْدَهُمْ فِي سَبِيلِهِ الْمُسْتَقِيمِ:**

معنی: قسم به خدا که بر کسانی حکم رانده ای که به خاطرshan افق ادیان روشن شده است. شهادت می دهد به آن مطالع وحی و مظاهر امر پروردگار رحمان. کسانی که انفاق نمودند روحشان را و تمام آنچه نزدشان بود در راه مستقیم خداوند . یعنی (به وسیله ایمان این چنین افراد منقطعی است که دیانت رونق پیدا می کند و بیشتر شناخته می شود و خداوند مهریان به این امر شهادت می دهد).

**قَدْ صَاحَ مِنْ ظُلْمِكَ دِينُ اللَّهِ فِيمَا سِوَاهُ وَ إِنَّكَ تَلْعَبُ وَ تَكُونُ
مِنَ الْفَرِحِينَ:**

معنی: به فریاد آمده است از ظلم تو دین خدا در آنچه که غیر رضای او انجام داده ای و به درستی که تو مانند کودکان در حال بازی بوده و از خوشحالان هستی. یعنی دارای افکار کودکانه هستی در حالی که خودت را عالم و پیشوا می دانی.

**لَيْسَ فِي قَلْبِي بُغْضُكَ وَ لَا بُغْضُ أَحَدٍ مِنَ الْعِبَادِ لِأَنَّ الْعَالَمَ
يَرَاكَ وَ أَمْثَالَكَ فِي جَهَلٍ مُبِينٍ**

معنی: نیست در قلب من کراحتی از تو و نه کینه احدی از بندگان دیگر خدا. به درستی که شخص عالم می بیند ترا و امثال ترا که در جهل آشکار هستید.

**إِنَّكَ لَوْ اطْلَعْتَ عَلَى مَا فَعَلْتَ لَأَلْقَيْتَ نَفْسَكَ فِي النَّارِ أَوْ
خَرَجْتَ عَنِ الْبَيْتِ مُتَوَجِّهًا إِلَى الْجِبالِ وَنُحْتَ إِلَى أَنْ رَجَعْتَ
إِلَى مَقَامٍ قُدْرَ لَكَ مِنْ لَدُنْ مُقتَدِيرٍ قَدِيرٍ:**

معنى: به درستی که اگر آگاه بودی بر آنچه که انجام دادی، هر آینه خودت را در آتش افکنده بودی یا خارج شده بودی از خانه ات در حالی که به سوی کوه متوجه بودی و کنده بودی آن را (داخل کوه پنهان شده بودی) تا برگردی به مکانی که خداوند مقتدر قدیر برایت مقدر فرموده است.

**يَا أَيُّهَا الْمُوْهُومُ أَنْ أُخْرِقَ حُجَّبَاتِ الظُّنُونِ وَالْأَوْهَامِ لِتَرَى
شَمْسَ الْعِلْمِ مُشْرِقَةً مِنْ هَذَا الْأَفْقِ الْمُنْيِرِ.**

معنى: ای شخص موهم، پرده های وهم و گمان را پاره کن تا ببینی خورشید علم را که از این افق نورانی اشراق نموده است. (یعنی شمس حقیقت یا حضرت بهاءالله را ببینی)

**قَدْ قَطَعْتَ بِضَعَةً الرَّسُولِ وَظَنَنتَ أَنْكَ نَصَرَتَ دِينَ اللَّهِ كَذِلِكَ
سَوَّلْتَ لَكَ نَفْسُكَ وَأَنْتَ مِنَ الْغَافِلِينَ:**

معنى: به تحقیق که تو تکه کرده ای گوشت رسول خدا را و گمان کردی که دین خدا را یاری دادی . این چنین ترا نفس و هوایت فریب داده و تو از غافلین هستی.

قَدِ احْتَرَقَ مِنْ فِعْلِكَ قُلُوبُ الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَ الَّذِينَ طَافُوا حَوْلَ
أَمْرِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ:

معنى: از رفتار تو آتش گرفته است قلب های ملاع اعلی و کسانی
که طواف می کنند در اطراف امر پروردگار عالمیان.

قَدِ ذَابَ كَيْدُ الْبَتُولِ مِنْ ظُلْمِكَ وَ نَاحَ أَهْلُ الْفِرْدَوْسِ فِي مَقَامٍ
كَرِيمٍ.

معنى: ذوب شده جگر بتول از ظلم تو و به ناله درآمدند اهل
فردوس در مقام کرامت خداوندی.

توضیح آن که مقصود از بتول لقب حضرت فاطمه زهرا (ع) دختر
والاگهر حضرت رسول اکرم (ص) است. و مقصود از اهل فردوس،
مؤمنینی هستند که همواره در انجام دستورات الهی آماده اند. در
این قسمت از لوح مبارک می فرمایند که تو خیال می کنی که با
کشتن و غارت کردن بهائیان به دین اسلام و حضرت پیامبر کمک
می کنی در حالی که رفتار تو مثل این است که حضرت پیامبر را
می کشی و تکه تکه می کنی و جگر دختر عزیز او را به آتش
می کشی چون رفتار و اعمال تو سبب می شود که دین اسلام را
خراب و ضایع نشان می دهی که نشاندهنده زشتی بیش از حد
رفتار و کردار اوست .

آنصِيف باللهِ بِأَيْ بُرهانٍ إِسْتَدَلَ عُلَمَاءُ الْيَهُودِ وَ أَفْتَوْا بِهِ عَلَى الرُّوحِ إِذْ أَتَى بِالْحَقِّ وَ بِأَيْ حُجَّةٍ أَنْكَرَ الْفَرِيسِيُّونَ وَ عُلَمَاءُ الْأَصْنَامِ إِذْ أَتَى مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ بِكِتَابٍ حَكَمَ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ بِعَدْلٍ أَضَاءَ بِنُورِهِ ظُلْمَاتُ الْأَرْضِ وَ انْجَذَبَ قُلُوبُ الْعَارِفِينَ وَ إِنَّكَ إِسْتَدَلْتَ الْيَوْمَ بِمَا إِسْتَدَلَ بِهِ عُلَمَاءُ الْجَهَلِ فِي ذَاكَ الْعَصْرِ يَشْهَدُ بِذَلِكَ مَالِكُ مِصْرِ الْفَضْلِ فِي هَذَا السُّجْنِ الْعَظِيمِ. إِنَّكَ اقْتَدَيْتَ بِهِمْ بَلْ سَبَقْتَهُمْ فِي الظُّلْمِ وَ ظَنَّنتَ إِنَّكَ نَصَرْتَ الدِّينَ وَ دَفَعْتَ عَنْ شَرِيعَةِ اللَّهِ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ. وَ نَفْسِهِ الْحَقُّ يَنْوَحُ مِنْ ظُلْمِكَ النَّامُوسُ الْأَكْبَرُ وَ تَصْبِحُ شَرِيعَةُ اللَّهِ الَّتِي بِهَا سَرَّتْ نَسَمَاتُ الْعَدْلِ عَلَى مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَيْنَ هَلْ ظَنَّنتَ إِنَّكَ رَبِحْتَ فِيمَا أَفْتَيْتَ لَا وَ سُلْطَانِ الْأَسْمَاءِ يَشْهَدُ بِخُسْرَانِكَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمٌ كُلُّ شَيْءٍ فِي لَوْحٍ حَفِيظٍ قَدْ أَفْتَيْتَ عَلَى الَّذِي حِينَ اِفْتَأَنَّكَ يَلْعَنُكَ قَلْمَكَ يَشْهَدُ بِذَلِكَ قَلْمُ اللَّهِ الْأَعْلَى فِي مَقَامِهِ الْمَنْبِعِ. يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ إِنَّكَ مَا رَأَيْتَنِي وَ مَا عَاشَرْتَ وَ مَا آنْسَتَ مَعِي فِي أَقْلَ مِنْ آنِ فَكَيْفَ أَمْرَتَ النَّاسَ بِسَبَبِي هَلْ اتَّبَعْتَ فِي ذَلِكَ هَوَاكَ أَمْ مَوْلَاكَ فَأَتَ بِأَيْهَإِنْ أَنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ. نَشَهَدُ إِنَّكَ نَبَذْتَ شَرِيعَةَ اللَّهِ وَرَائِكَ وَ أَخْذَتَ شَرِيعَةَ نَفْسِكَ إِنَّهُ لَا يَعْزُبُ عَنْ عِلْمِهِ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُ هُوَ الْفَرْدُ الْخَبِيرُ. يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ إِسْمَاعُ ما أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ (وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَقْرَبَ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا) كَذَلِكَ حَكَمَ مَنْ فِي قَبْضَتِهِ مَلْكُوتُ الْأَمْرِ وَ الْخَلْقِ إِنْ أَنْتَ مِنَ السَّامِعِينَ. إِنَّكَ نَبَذْتَ حَكْمَ اللَّهِ وَ أَخْذَتَ

حُكْمَ نَفْسِكَ فَوَيْلٌ لَكَ يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ الْمُرِيبِ إِنَّكَ لَوْ تُنَكِّرْنِي
بِأَيِّ بُرْهَانٍ يَثْبُتُ مَا عِنْدَكَ فَأَتَ بِهِ يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ وَ
الْمَعْرِضُ عَنْ سُلْطَانِهِ الَّذِي أَحاطَ الْعَالَمَيْنَ.

مضمون بیان مبارک به فارسی:

آنچیف باللهِ بِأَيِّ بُرْهَانٍ إِسْتَدَلَّ عُلَمَاءُ الْيَهُودِ وَ أَفْنَوُا بِهِ عَلَى
الرُّوحِ إِذْ أَتَى بِالْحَقِّ وَ بِأَيِّ حُجَّةٍ أَنْكَرَ الْفَرِيسِيُّونَ وَ عُلَمَاءُ
الْأَصْنَامِ إِذْ أَتَى مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ بِكِتَابٍ حَكَمَ بَيْنَ الْحَقِّ وَ
الْبَاطِلِ بِعَدْلٍ أَضَاءَ بِنُورِهِ ظُلُمَاتُ الْأَرْضِ وَ انجذَبَتْ قُلُوبُ
الْعَارِفِينَ.

معنی: قسم به خدا، انصاف داشته باش. به کدام دلیل علمای یهود
فتوا بر حضرت روح دادند، وقتی که به حق از جانب خدا آمد؟. و
به کدام دلیل انکار کردند فریسیون و پیشواهای بت پرستان
حضرت محمد رسول خدا را؟، در حالی که او کتابی آورده بود که
بین حق و باطل حکم می کرد به عدالتی که روشن شد به نور آن
تاریکیهای زمین و منجذب شد قلبهای عارفین.

شایان ذکر است که در دیانت حضرت موسی (قوم یهود) دو دسته
بزرگ دینی بوجود آمدند. یک دسته فریسیون که بعد از قیام یهودا
مکابی بوجود آمده اند. این گروه علاوه بر کتاب تورات که از طرف
حضرت موسی برای قوم یهود نازل گردیده به منضمات آن کتاب
الهی یعنی احادیث انبیای بنی اسرائیل و سنت یهود و بقای روح و
مجازات بعد از مرگ نیز معتقد هستند. دسته دیگر صدوقيان
هستند که بر خلاف فریسیان فقط تورات و احکام آن را قبول دارند

و به غیر از کتاب الهی و احکام آن به بقیه امور توجهی ندارند. در این بیان مبارک به ظلمهایی که بوسیله فریسیون یا متعصبین کلیمی نسبت به حضرت مسیح کردند و همچنین کافران بت پرست قوم قریش نسبت بحضرت رسول اکرم (ص) انجام دادند اشاره شده و می فرمایند که این ظلمها فقط با خاطر آن بود که آنان کتاب و احکام جدیدی آورده بودند که عدالت در بین مردم اجرا شود و جز این گناه دیگری نداشتند.

و إِنَّكَ أَسْتَدَلَّتَ إِلَيْهِمْ بِمَا أَسْتَدَلَّ بِهِ عُلَمَاءُ الْجَهَلِ فِي ذَاهِنِهِ
الْعَصْرِ يَشْهُدُ بِذَلِكَ مَالِكُ مِصْرِ الْفَضْلِ فِي هَذَا السَّجْنِ
الْعَظِيمِ.

معنى: و به درستی که امروز تو استدلال می کنی به همان دلائی که علمای جاهل آن زمان استدلال می نمودند. شهادت می دهد به آن مالک شهر فضل در این زندان عظیم.

(مقصود از مالک شهر فضل، حضرت بهاءالله است که در زندان بزرگ عکا ساکن بودند و این لوح از همان محل نازل گردیده است).

إِنَّكَ أَقْتَدَيْتَ بِهِمْ بَلْ سَبَقْتَهُمْ فِي الظُّلْمِ وَ ظَنَنتَ أَنَّكَ نَصَرْتَ
الَّذِينَ وَ دَفَعْتَ عَنْ شَرِيعَةِ اللَّهِ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ.

معنى: تو به آنان اقتدا کردی . بلکه از آنان هم در ظلم پیشی گرفتی و گمان کردی که دین خدا را کمک کرده ای و از شریعت خداوند دانای حکیم دفاع نموده ای.

وَ نَفْسِهِ الْحَقُّ يَنْوَحُ مِنْ ظُلْمِكَ النَّامُوسُ الْأَكْبَرُ وَ تَصْبِحُ شَرِيعَةُ
اللَّهِ الَّتِي بِهَا سَرَّتْ نَسَمَاتُ الْعَدْلِ عَلَى مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضَيْنَ.

معنی: قسم به پروردگار که از ظلم تو ناموس اکبر ناله می کند و فریاد می کشد شریعت خداوندی که به خاطر آن نسیم های عدل الهی وزید بر کسانی که در آسمان ها و زمین ها هستند. خاطر نشان می سازد که ناموس به معنی شریعت و قانون آسمانی ذکر شده و مقصود از ناموس اکبر کتاب دین و احکام هر شریعت است. حضرت ولی امرالله هم در لوح قرن احبابی شرق، مقصود از ناموس اکبر را کتاب مستطاب اقدس ذکر کرده اند.

هَلْ ظَنَنتَ أَنَّكَ رَبِّحْتَ فِيمَا آفَتَيْتَ لَا وَ سُلْطَانِ الْأَسْمَاءِ يَشْهَدُ
بِخُسْرَانِكَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمٌ كُلُّ شَيْءٍ فِي لَوْحٍ حَفِظٍ.

معنی: آیا پنداشتی که تو از این قتوائی که داده ای، بهره ای بردي؟ نه، قسم به سلطان اسماء. شهادت می دهد به ضرر تو کسی که علم همه اشیاء نزد اوست در لوح محفوظ. (مقصود از لوح محفوظ، علم الهی است... اما شیعیان معتقدند که آن لوحی است که خداوند تمام واقعی جزئی و کلی عالم را که باید واقع شود از قبل در آن ثبت فرموده است).

قد أفتَيْتَ عَلَى الَّذِي حَيْنَ اِفْتَائِكَ يَلْعَنُكَ قَلْمُكَ يَشَهِدُ
بِذِلِكَ قَلْمُ اللَّهِ الْأَعْلَى فِي مَقَامِهِ الْمَنِيعِ.

معنى: برای کسی فتوانوشتی که در حین نوشتمن، قلمت ترا لعنت می کرد. شهادت می دهد به آن قلم خداوند بلند مرتبه (قلم اعلی) در مقام منیع خودش.

يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ إِنَّكَ مَا رَأَيْتَنِي وَ مَا عَاشَرْتَ وَ مَا آتَنْتَ مَعِي فِي
أَقْلَ مِنْ آنِ فَكَيْفَ أَمْرَتَ النَّاسَ بِسَبَبِي هَلْ أَتَّبَعْتَ فِي ذَلِكَ
هَوَاكَ أَمْ مَوْلَاكَ فَأَتِ بِأَيِّهِ إِنْ أَنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ.

معنی: ای شخص غافل، تو مرا ندیده ای و با من معاشرت نکرده ای و با من کمتر از لحظه ای همنشین نبوده ای. پس چگونه امر کردی مردم را که به من دشنام دهند؟ آیا در آن موقع از نفست پیروی کردی یا از مولایت؟ یک آیه بیاور اگر از راستگویان هستی. (اشاره به سوره بقره (۲) – آیه ۲۲) که می فرماید: ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنَا فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مُّثْلِهِ ... یعنی اگر در آنچه که نازل کردیم بر بنده خودمان (حضرت رسول اکرم) تردید دارید یک سوره مثل آن بیاورید تا الی آخر بیان مبارک.

نَشَهَدُ أَنَّكَ نَبَذْتَ شَرِيعَةَ اللَّهِ وَرَأَيْكَ وَأَخَذْتَ شَرِيعَةَ نَفْسِكَ.
إِنَّهُ لَا يَعْزُبُ عَنِ عِلْمِهِ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُ هُوَ الْفَرَدُ الْخَبِيرُ

معنى: شهادت می دهیم که تو شریعت خدا را پشت سرت انداختی و قانون نفس خودت را گرفتی. به درستی که پنهان نمی شود چیزی از علم او همانا اوست یکتای آگاه.

يَا آيُهَا الْغَافِلُ إِسْمَعْ مَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ (وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا) كَذِلِكَ حَكْمَ مَنْ فِي قَبْضَتِهِ مَلَكُوتُ الْأَمْرِ وَالخَلْقُ إِنْ أَنْتَ مِنَ السَّاتِعِينَ.

معنی: ای شخص غافل بشنو آنچه را خداوند رحمان در قرآن نازل فرموده: " به کسی که به شما سلام می کند، نگوئید که مؤمن نیست (سوره نساء (۴) – آیه ۹۶) این چنین حکم نمود کسی که ملکوت امر و خلق در قبضه قدرت اوست اگر از شنوندگان هستی. مقصود این است که سلام کردن نشانه ایمان و ادب است و مقصود از دین عمل خوب و شایسته است بنابراین کسی که سلام می کند مؤمن محسوب می شود.

إِنَّكَ نَبَذْتَ حُكْمَ اللَّهِ وَ أَخَذْتَ حُكْمَ نَفْسِكَ فَوَيْلٌ لَكَ يَا آيُهَا الغَافِلُ الْمُرِيبِ . إِنَّكَ لَوْ تُنْكِرُنِي بِأَيِّ بُرْهَانٍ يَثْبُتُ مَا عِنْدَكَ فَأَتَ بِهِ يَا آيُهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ وَ الْمُعْرِضُ عَنْ سُلْطَانِهِ الَّذِي أَحاطَ الْعَالَمِينَ .

معنی: به درستی که تو رها کردی حکم خدا را و دستور نفس خودت را گرفته ای. پس وای بر تو ای غافل شکاک. به درستی که تو اگر مرا انکار می کنی به کدام دلیل آنچه نزد تو است اثبات می شود پس بیاور آن را ای مشرک به خدا و رویگردان از بزرگی او که احاطه نموده دو عالم را.

اشارة مبارک به سوره الاسراء (۱۷) – آیه ۹۰ از قرآن کریم است . حضرت بهاء الله به شیخ غافل شکاک می فرمایند اگر تو مرا که با اینهمه آیات و الواح ظاهر شده ام انکار می کنی پس به چه دلیلی

می توانی دین خودت (اسلام) را اثبات کنی ؟ زیرا آنحضرت هم در مقابل کافران به آیات (قرآن) حقانیت خود را اثبات فرموده اند.

يَا أَيُّهَا الْجَاهِلُ إِعْلَمْ أَنَّ الْعَالَمَ مَنِ اعْتَرَفَ بِظَهُورِي وَ شَرَبَ مِنْ
 بَحْرِ عِلْمِي وَ طَارَ فِي هَوَاءِ حُبِّي وَ نَبَذَ مَاسِوَانِي وَ أَخْدَى مَا نُزِّلَ
 مِنْ مَلْكُوتِ بِيَانِي التَّبْدِيعِ. إِنَّهُ بِمَنْزِلَةِ الْبَصَرِ لِلتَّبْشِيرِ وَ رُوحِ
 الْحَيَّوَانِ لِجَسَدِ الْإِمْكَانِ تَعَالَى الرَّحْمَنُ الَّذِي عَرَفَهُ وَ أَقَامَهُ
 عَلَى خِدْمَةِ أَمْرِهِ الْعَزِيزِ الْعَظِيمِ. يُصَلِّي عَلَيْهِ الْمَلَأُ الْأَعْلَى وَ
 أَهْلُ سُرُادِيقِ الْكِبْرِيَاءِ وَ الَّذِينَ شَرَبُوا رَحِيقَيِ الْمَخْتُومِ بِاسْمِيِ
 الْقَوْيِ الْقَدِيرِ. يَا باقِرٌ إِنَّكَ إِنْ تَكُ مِنْ أَهْلِ هَذَا الْمَقَامِ الْأَعْلَى
 فَأَنْتَ بِأَيَّهُ مِنْ لَدَى اللَّهِ فَاطِرِ السَّمَاءِ وَ إِنْ عَرَفْتَ عَجَزَ نَفْسِكَ
 خُذْ أَعْنَةً هَوَاكَ ثُمَّ ارْجِعْ إِلَى مَوْلَاكَ لَعَلَّ يُكَفِّرُ عَنْكَ سَيِّئَاتِكَ
 الَّتِي بِهَا احْتَرَقَتْ أَوْرَاقُ السَّدْرَةِ وَ صَاحَتِ الصَّخْرَةُ وَ بَكَتِ
 عَيْوَنُ الْعَارِفِينَ. يِكَّ انشَقَ سِرْتُ الرَّبُوبِيَّةَ وَ غَرَقَتِ السَّفِينَةُ وَ
 عَقَرَتِ النَّاقَةُ وَ نَاحَ الرُّوْحُ فِي مَقَامِ رَفِيعٍ. أَتَعْتَرِضُ عَلَى الَّذِي
 أَتَاكَ بِمَا عِنْدَكَ وَ عِنْدَ أَهْلِ الْعَالَمِ مِنْ حُجَّ اللَّهِ وَ آيَاتِهِ إِفْتَحْ
 بَصَرَكَ لِتَرَى الْمَظْلُومَ مُشْرِقاً مِنْ أَفْقِ إِرَادَةِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْحَقِّ
 الْمُبِينِ. ثُمَّ افْتَحْ سَمْعَ فُؤَادِكَ لِتَسْمَعَ مَا تَنْطِقُ بِهِ السَّدْرَةُ الَّتِي
 أَرَتَنَعَتْ بِالْحَقِّ مِنْ لَدَى اللَّهِ الْعَزِيزِ الْجَمِيلِ. إِنَّ السَّدْرَةَ مَعَ مَا
 وَرَدَ عَلَيْهَا مِنْ ظُلْمِكَ وَ اعْتِسَافِ أَمْثَالِكَ تُنَادِي بِأَعْلَى النِّدَاءِ
 وَ تَدْعُو الْكُلَّ إِلَى السَّدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَ الْأَفْقِ الْأَعْلَى. طُوبِي
 لِنَفْسِ رَأَتِ الْآيَةَ الْكُبْرَى وَ لِأَدْنِ سَمِعَتِ نِدَائِهَا الْأَحْلَى وَ وَيْلٌ
 لِكُلِّ مُعْرِضٍ أَثِيمٍ.

مضمون بیان مبارک به فارسی:
يا آيَهَا الْجَاهِلُ اعْلَمُ أَنَّ الْعَالَمَ مَنِ اعْتَرَفَ بِظَهُورِي وَ شَرَبَ مِنْ
بَحْرِ عِلْمٍ وَ طَارَ فِي هَوَاءِ حُبَّى وَ نَبَذَ مَاسِوَانِي وَ أَخَذَ مَا نُزِّلَ
مِنْ مَلْكُوتِ بِيَانِيَ الْبَدِيعِ.

معنی: ای شخص جاہل بدان که همانا عالم کسی است که به ظهور من اعتراف کند و از دریای علم من بنوشد و در هوای دوستی من پرواز نماید و غیر مرا دور بریزد و بگیرد آنچه را که از ملکوت بیان جدید من نازل شده است. (مقصود این است که علماء تعلیمات الهی را می خوانند برای این که مظہر ظہور بعد را بشناسند و به او ایمان بیاورند و تعالیم جدید او را عمل کنند در غیر اینصورت علم آنان به چه درد می خورد و آنان دیگر عالم شناخته نمی شوند بلکه جاہل هستند).

إِنَّهُ بِمَنْزِلَةِ الْبَصَرِ لِلْبَشَرِ وَ رُوحُ الْحَيَوَانِ لِجَسَدِ الْإِمْكَانِ تَعَالَى
الرَّحْمَنُ الَّذِي عَرَفَهُ وَ أَفَامَهُ عَلَى خِدْمَةِ أَمْرِهِ الْعَزِيزِ الْعَظِيمِ.
معنی: به درستی که او همانند چشم است از برای انسان و مانند روح است برای جسد امکان. بلند مرتبه است خداوند بخششده ای که او را شناساند و برآنگیخت او را بر خدمت امر عزیز عظیمش. (مقصود صفات عالم حقیقی است که باید مانند چشم برای انسانها عمل کند و مانند روح برای جهان باشد. چنین کسی می تواند نام خود را عالم بگذارد و خداوند او را موفق می سازد که به همه خدمت کند).

يُصَلِّي عَلَيْهِ الْمَلَأُ الْأَعْلَى وَ أَهْلُ سُرَادِقِ الْكِبْرِيَاءِ وَ الَّذِينَ شَرِبُوا رَحِيقَ الْمَخْتُومَ بِاسْمِ الْقَوَى الْقَدِيرِ.

معنی: نماز می گزارند بر او ملاع اعلی و اهل سراپرده بزرگی او و کسانی که نوشیدند رحیق مختوم را به اسم قوی قدیر من. یعنی اگر چنین عالمی پیدا شد همه ارواح ملاع اعلی و بندگان مقدس نزدیک بخدا هم بر او نماز می گزارند و همه کسانی که از رحیق مختوم (شراب دست نخورده) نوشیده اند او را احترام می نمایند. مقصود از رحیق مختوم یعنی شراب مهر شده و دست نخورده است. به این معنی که در گذشته سلاطین درب کوزه های سفالی مخصوصی را می بستند و آن را مهر می کردند. شراب سازان این کوزه های خالی مهر شده را در خمره های بزرگ شراب می انداختند تا شراب در آنها نفوذ نموده و کوزه پر شود بعد این کوزه های مشروب را برای سلطان می آوردند و او بعد از بررسی مهر خود، آن را باز نموده و مصرف می کرد. شرابی که به این ترتیب ساخته می شده "رحیق مختوم" یا شراب مهر شده نام داشته که کاملاً خالص و بدون دُرد و مخصوص سلاطین بوده است. در این دور مبارک، حضرت بھاءالله مهر تمام آیات و الواح پیامبران گذشته را که در کتابهای آسمانی بصورت رمز و اشاره ذکر شده بود، گشوده اند و معانی و مفاهیم آنها را در الواح و آثار خود بیان داشته اند.

يا باقرُ إِنَّكَ إِنْ تَكُ مِنْ أَهْلِ هَذَا الْمَقَامِ الْأَعْلَى فَأَتِ بَايَهُ مِنْ
لَدَى اللَّهِ فَاطِرِ السَّمَاءِ وَ إِنْ عَرَفَتَ عَجْزَ نَفْسِكَ خُذْ أَعْنَهُ
هَوَاكَ ثُمَّ ارْجِعْ إِلَى مَوْلَاكَ لَعَلَّ يُكَفِّرُ عَنْكَ سَيِّئَاتِكَ الَّتِي بِهَا
احْتَرَقَتْ أَوْرَاقُ السَّدْرَةِ وَصَاحَتِ الصَّخْرَةُ وَ بَكَتِ عَيْنُونُ
الْعَارِفِينَ.

معنی: ای باقر، همانا اگر هستی از اهل این مقام بلند اعلی، پس
بیاور یک آیه از جانب خداوند پیچاننده آسمان ها و اگر شناختی
عجز و ناتوانی خودت را پس بگیر دهنہ نفس و هوایت را و آنگاه
به جانب مولایت رجوع کن شاید گناهان ترا ببخشد. همان گناهانی
که بواسطه آنها آتش گرفت برگهای درخت الهی و فریاد کشید
سنگ کعبه و گریست چشمان عارفان.

(مقصود از آتش گرفت اوراق سدره، شعله های ظلمی است که
در هر زمان بر انبیاء و اولیاء و مؤمنین اولیه ادیان وارد شده و
می شود. و مقصود از صخره (قبه الصخره یا سنگ مقدس در
اورشلیم است و همچنین صخره به حجرالاسود هم گفته شده که
در خانه کعبه واقع است یا بطور کلی اشاره به ادیان یهود و مسیح
و اسلام است یعنی در حقیقت هر سه دین یا کلیه ادیان از ظلم تو
برفriاد آمده اند.

بَكَ أَنْشَقَ سِرُّ الرَّبُوبِيَّةِ وَ عَرِقَتِ السَّفِينَةُ وَ عُقِرَتِ النَّاقَةُ وَ نَاحَ
الرُّوحُ فِي مَقَامِ رَفِيعٍ.

معنی: بواسطه تو پرده ستاریت خداوند پاره شد و کشته غرق شد
و شتر نعره کشید و حضرت روح در مکان رفیعش ناله کرد.

شایان ذکر است که مقصود از کشتی اشاره به شریعت حضرت نوح است که مؤمنین آن حضرت در ظل آن شریعت محفوظ ماندند. اما تو با ستمی که بنام دین و شریعت می کنی سبب غرق کشتی شدی یعنی شریعت را نابود کردی. همچنین مقصود از ناقه (شتر) باز هم شریعت حضرت صالح است یعنی این شریعت هم بفریاد آمد و مقصود از ناح الروح نوحه و زاری حضرت مسیح است. یعنی با این حرکات ظالمانه شما علماء در هر زمان که به اسم دین و شریعت انجام میدهید موجبات قهر و غصب خداوند را فراهم می کنید بطوری که خداوند آن حالت ستاریت و چشم پوشی از خطاهای را کنار گذاشت و عیبهای کافران و ستمکاران را ظاهر و هویدا می سازد.

أَتَعْتَرِضُ عَلَى الَّذِي أَتَاكَ بِمَا عِنْدَكَ وَ عِنْدَ أَهْلِ الْعَالَمِ مِنْ حُجَّاجِ اللَّهِ وَ آيَاتِهِ افْتَحْ بَصَرَكَ لِتَرَى الْمَظْلومَ مُشْرِقاً مِنْ أَفْقٍ إِرَادَةُ اللَّهِ الْمَقْلِكِ الْحَقُّ الْمُبِينِ ثُمَّ افْتَحْ سَمْعَ فُؤَادِكَ لِتَسْمَعَ مَا تَنْطِقُ بِهِ السَّدَرَةُ الَّتِي أَرْتَقَعَتْ بِالْحَقِّ مِنْ لَدَى اللَّهِ الْغَرِيزِ الْجَمِيلِ.

معنى: آیا به کسی تعرض می کنی که آورده است برای تو آنچه نزد تو و نزد اهل عالم بوده است از حجتهای الهی و آیات او؟ چشمان را باز کن تا این مظلوم را مشاهده کنی که اشراق نموده از افق اراده الهی که پادشاه حقیقت آشکار است. سپس گوش قلب را باز کن تا بشنوی آنچه را که نطق می کند به آن سدره ای که بلند شده است به حق از جانب پروردگار عزیز و زیبا.

شایان ذکر است که در کتاب مستطاب ایقان مقصود از شجره (سدره) را نفس مظہر ظہور ذکر فرموده اند. یعنی چشم و گوش قلبت را باز کن تا ندای مرا که به امر خداوند عزیز و جمیل ظاهر شده ام، ببینی و بشنوی)

إِنَّ السَّدْرَةَ مَعَ مَا وَرَدَ عَلَيْهَا مِنْ ظُلْمِكَ وَ اعْتِسَافٍ أَمْثَالِكَ
تُنَادِي بِأَعْلَى النِّدَاءِ وَ تَدْعُوا كُلَّ إِلَى السَّدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَ الْأَفْقَى
الْأَعْلَى. طُوبِي لِنَفْسٍ رَأَتِ الْآيَةَ الْكُبْرَى وَ لِأُذْنٍ سَمِعَتْ نِدَائَهَا
الْأَحْلَى وَ وَيلٌ لِكُلِّ مُعْرِضٍ آثِيمٍ.

معنی: همانا این شجره (مظہر ظہور) با این که وارد شده بر او از ظلم و ستم تو و امثال تو، ندا می کند به بلندترین ندایها و می خواند همه را بسوی این سدره منتهی و افق اعلی. خوشا به حال کسی که دید آیت کبری را و از برای گوشی که شنید ندای شیرین او را و وای به حال هر روز گرداننده گنھکار.

یعنی با تمام تلاشی که علماء اسلام اعم از شیعه و سنی و دو پادشاه سفاک مسلمان یعنی ناصرالدین شاه ایران و سلطان عبدالعزیز امپراتور عثمانی نمودند اما نتوانستند ندای امر مبارک را خاموش سازند بلکه روز به روز این ندا بلندتر شد و بر عظمت و مقام این امر افزوده گشت.

شایان ذکر است که در قدیم اطراف جاده ها را درخت می کاشتند و آخرین درخت نشانه پایان جاده بوده و آن را سدره المنتهی یعنی آخرین درخت می نامیدند. اما در اصطلاح ادیان، سدره المنتهی

اشاره به آخرين مظهر ظهور است که در هر زمان ظاهر می شود.
امروز حضرت بهاءالله سدرة المنتهى اين زمان هستند .

يَا إِيَّاهَا الْمُعْرِضُ بِاللَّهِ لَوْتَرَى السَّدْرَةَ بِعَيْنِ الْإِنْصَافِ لَتَرَى آثَارَ
سَيِّوفِكَ فِي أَفْنَانِهَا وَأَغْصَانِهَا وَأَوراقِهَا بَعْدَ مَا خَلَقَكَ اللَّهُ
لِعِرْفَانِهَا وَخِدْمَتِهَا تَفَكَّرُ لَعْلَّ تَطَلُّعَ بِظَلْمِكَ وَتَكُونُ مِنَ
الْتَّائِبِينَ. أَظَنَّتِنَا إِنَّا نَخَافُ مِنْ ظُلْمِكَ فَاعْلَمُ ثُمَّ أَيْقَنَ إِنَّا فِي
أَوَّلِ يَوْمٍ فِيهِ ارْتَفَعَ صَرِيرُ الْقَلْمِ الْأَعْلَى بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
أَنْفَقْنَا أَرْوَاحَنَا وَأَجْسَادَنَا وَأَبْنَائِنَا وَأَمْوَالَنَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَنَفَتَحْرُ بِذَلِكَ بَيْنَ أَهْلِ الْإِنْشَاءِ وَالْمَلَأِ الْأَعْلَى
يَشْهَدُ بِذَلِكَ مَا وَرَدَ عَلَيْنَا فِي هَذَا الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ. تَالَّهُ
قَدْ ذَابَتِ الْأَكْبَادُ وَصَلَبَتِ الْأَجْسَادُ وَسُفِكَتِ الدَّمَاءُ وَالْأَبْصَارُ
كَانَتْ نَاظِرَةً إِلَى أُفْقٍ عِنْدِيَّ رَبِّهَا الشَّاهِدِ الْبَصِيرِ. كُلَّمَا زَادَ
الْبَلَاءُ زَادَ أَهْلُ الْبَهَاءِ فِي حُبِّهِمْ قَدْ شَهَدَ بِصِدْقِهِمْ مَا أَنْزَلَهُ
الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ بِقَوْلِهِ (فَتَمَنُّوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ)
هَلِّ الَّذِي حَفَظَ نَفْسَهُ خَلْفَ الْأَحْجَابِ خَيْرٌ أَمِ الَّذِي أَنْفَقَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَنْصِفُ وَلَا تَكُنْ فِي تِيهِ الْكِذْبِ لَمِنَ الْهَائِمِينَ. قَدْ
أَخْذَهُمْ كَوَثِيرٌ مُحَبَّهُ الرَّحْمَنِ عَلَى شَانِ ما مَنَعَهُمْ مَدَافِعُ
الْعَالَمِ وَلَا سَيِّوفُ الْأَمْمِ عَنِ التَّوْجِهِ إِلَى بَحْرِ عَطَاءِ رَبِّهِمْ
الْمُعْطِيُّ الْكَرِيمِ. تَالَّهُ مَا أَعْجَزَنِي الْبَلَاءُ وَمَا أَضْعَفَنِي إِعْرَاضُ
الْعُلَمَاءِ نَطَقْتُ وَأَنْطَقَ أَمَامَ الْوُجُوهِ قَدْ فَتَحَ بَابُ الْفَضْلِ وَأَتَى
مَطْلَعُ الْعَدْلِ بِآيَاتٍ وَاضْحَاتٍ وَحُجَّجٍ بَاهِراتٍ مِنْ لَدَى اللَّهِ
الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرِ. إِحْضَرْتِيَّنَ يَدَى الْوَجْهِ لِتَسْمَعَ أَسْرَارَ مَا سَمِعَهُ
ابْنُ عِمْرَانَ فِي طُورِ الْعِرْفَانِ كَذَلِكَ يَأْمُرُكَ مَشْرِقُ ظُهُورِ رَبِّكَ
الرَّحْمَنِ مِنْ شَطَرِ سِجْنِهِ الْعَظِيمِ.

مضمون بیان مبارک به فارسی:

يَا أَيُّهَا الْمُعْرِضُ إِلَّهِ لَوْتَرَ السَّدْرَةَ بِعَيْنِ الْإِنْصَافِ لَتَرَى آثارَ سُيُوفِكَ فِي أَفْنَانِهَا وَ أَغْصَانِهَا وَ أَوراقِهَا بَعْدَ مَا خَلَقَ اللَّهُ لِعِرْفَانِهَا وَ خِدْمَتِهَا تَفَكَّرُ لَعَلَّ تَطَلَّعُ بِظُلْمِكَ وَ تَكُونُ مِنَ التَّائِبِينَ.

معنی: ای کسی که از خداوند اعراض نموده ای، اگر به دیده انصاف به این سدره (مظہر امر) نگاه می کردی هر آینه آثار شمشیرت را بر شاخه ها و ساقه ها و برگهايش می دیدی، بعد از آنکه خداوند ترا خلق کرد برای شناسائی او (مظہر امر) و خدمت به او (مظہر امر) فکر کن شاید به ظلم خودت آگاه شوی و باشی از توبه کنندگان.

شایان ذکر است که مظہر امر الهی به درخت و فرزندان و بستگان و حتی پیروان اولیه ایشان به ساقه و شاخه و برگ درخت تشبيه شده اند.

أَظَنَنْتَ إِنَا نَخَافُ مِنْ ظُلْمِكَ فَاعْلَمُ ثُمَّ أَيْقَنَ إِنَا فِي أَوَّلِ يَوْمٍ فِيهِ ارْتَفَعَ صَرِيرُ الْقَلْمَ الْأَعْلَى بَيْنَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ أَنْفَقْنَا أَرْوَاحَنَا وَ أَجْسَادَنَا وَ أَبْنَائَنَا وَ أَمْوَالَنَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. وَ نَفْتَخِرُ بِذِلِّكَ بَيْنَ أَهْلِ الْإِنْشَاءِ وَ الْمَلَأِ الْأَعْلَى يَشْهُدُ بِذِلِّكَ مَا وَرَدَ عَلَيْنَا فِي هَذَا الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ.

معنی: آیا گمان کردی که ما از ظلم تو می ترسیم؟ پس بدان و یقین داشته باش که ما از همان اولین روزی که در آن ندای قلم اعلی بین زمین و آسمان بلند شد، اتفاق کردیم روحهایمان و

جسمهایمان و فرزندان و اموالمان را در راه خداوند بلند مرتبه بزرگ و مفتخریم به این امر در بین مردمان روی زمین و اهل ملأه اعلیٰ شهادت می دهد به آن، آنچه که بر ما وارد شد در این راه مستقیم الهی.

شایان ذکر است که مرتبت و منزلت خانوادگی حضرت بهاءالله، مقام وزارت‌شان، جلال و شکوه خانه و خانواده شان از طرفی و زندانی شدن در سیاهچال طهران و تبعیدشان به زندان عکاء و شهادت فرزند نازنینشان (غضن اطهر) و مصادره کلیه اموال و دارائی های ایشان در طهران و شهر نور مازندران و سختی ها و مرارتهای فراوان خانواده شان در تمام طول زندگانی از طرف دیگر از جمله مسائلی است که به آنها غیر مستقیم اشاره شده است. البته اینها قسمتی از ظلمهای است که بوسیله علماء و فتواهای آنان بر مظهر امر وارد شد. اما با وجود این همه بلاها و در همان حالتی که ظاهراً زندانی محسوب می شدند از چنان قوت و قدرت و سطوت ملکوتی برخوردار بودند که چون سلطان السلاطین برای ملوک ارض و علماء و وزراء آنان الواحی نازل فرموده و آنان را مورد خطاب و عتاب قرار دادند. از جمله همین شیخ محمد باقر که یکی از اعظم و اعلم علمای شیعه در اصفهان است که در همین لوح با نهایت شدت و قدرت با القابی مانند: ذئب، غافل، جاہل، معرض، اثیم، شخص موهم، ظالم و امثال آن او را مخاطب ساخته و به او امر فرموده اند که به گناهان خود اعتراف نماید تا شاید گناهانش را بخشند. حقیقتاً این لوح مبارک بسیار عبرت انگیز است.

تَاللَّهِ قَدْ ذَابَتِ الْأَكْبَادُ وَ صُلِّيَتِ الْأَجْسَادُ وَ سُفِّكَتِ الدُّمَاءُ وَ
الْأَبْصَارُ كَانَتْ نَاظِرَةً إِلَى أُفْقٍ عِنَايَةً رَبِّهَا الشَّاهِدُ الْبَصِيرُ:
معنى: قسم به خداوند که کبدها گداخت و جسدها به صلیب
کشیده شد و خونها ریخته شد در حالی که چشمها ناظر بود به
افق عنایت پروردگاری که شاهد و دانا است.

كُلَّمَا زَادَ الْبَلَاءُ زَادَ أَهْلُ الْبَهَاءِ فِي حُبِّهِمْ قَدْ شَهِدَ بِصِدْقِهِمْ مَا
أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ بِقَوْلِهِ (فَتَمَنُوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ)

معنى: هر چه بلايا زيادتر شد محبت اهل بهاء هم بيشرتر شد.
شهادت می دهد به صداقت‌شان آنچه که خداوند رحمان در قرآن
نازل کرد. به فرموده او : (تمنای مرگ کنید اگر از راستگویانید.)
سوره بقره (۲)- آیه ۸۹

هُلِّ الَّذِي حَفَظَ نَفْسَهُ خَلْفَ الْأَحْجَابِ خَيْرٌ أُمِّ الْذِي أَنْفَقَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَنْصِفُ وَ لَا تَكُنْ فِي تِيهِ الْكِذْبِ لَمِنَ الْهَائِمِينَ. قَدْ
أَخَذُهُمْ كَوَثِيرٌ مُحَبَّهُ الرَّحْمَنِ عَلَى شَأنٍ مَا مَنَعَتْهُمْ مَدَافِعُ
الْعَالَمِ وَ لَا سَيُوفُ الْأَمْمِ عَنِ التَّوْجِهِ إِلَى بَحْرِ عَطَاءِ رَبِّهِمْ
الْمُعْطِيُ الْكَرِيمِ.

معنى: آیا کسی که حفظ می کند جان خودش را در پشت حاجبها
بهتر است یا کسی که آن را در راه خداوند انفاق می نماید؟ انصاف
داشته باش و نباش از کسانی که در بیابان دروغ سرگردان هستند.
به تحقیق چشمی محبت الهی ایشان را چنان در برگرفته است که

منع نکرد ایشان را جنگ افزارهای عالم و نه شمشیرهای مردمان از توجه به دریایی عطا پروردگار بخشنده کریمshan.

شایان ذکر است که از اول اظهار امر مبارک تا کنون که سال ۱۷۳ بدیع است همچنان نفوس مقدسه ای جان را در ره محبوب فدا نموده و می نمایند ولی حاضر نشده و نمی شوند که کلمه ای خلاف رضای او بزیان آوردن. شهادت حدود ۲۹۰ تن از علماء و دانشمندان و فیلسوفان از سالهای اولیه انقلاب جمهوری اسلامی ایران (در سال ۱۳۵۷ شمسی) به بعد گواه صادقی بر این مطلب است.

تَالِهُ مَا أَعْجَزَنِي الْبَلَاءُ وَ مَا أَضَعَفَنِي إِعْرَاضُ الْعُلَمَاءِ نَطَقْتُ وَ أَنْطَقْتُ أَمَامَ الْوُجُوهِ قَدْ فُتَحَ بَابُ الْفَضْلِ وَ أَتَى مَطْلَعُ الْعَدْلِ بِآيَاتٍ وَاضِحَّاتٍ وَ حُجَّاجٌ بَاهِرَاتٍ مِنْ لَدَى اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرِ. اِحْضُرْ بَيْنَ يَدَيِ الْوَجْهِ لِتَسْمَعَ اَسْرَارَ مَا سَمِعَهُ ابْنُ عِمْرَانَ فِي طُورِ الْعِرْفَانِ كَذِلِكَ يَأْمُرُكَ مَشْرِقُ ظُهُورٍ رَبُّكَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَطْرِ سِجْنِ الْعَظِيمِ.

معنی: قسم به خدا، بلاها مرا عاجز نمی کند و إعراض علماء مرا ضعیف نمی سازد. گفتم و می گوییم در مقابل مردمان که به تحقیق درهای بخشش الهی باز شده و آمده است مطلع عدل (مظہر امر) با نشانه های واضح و دلیلهای روشن از نزد خداوند مقتدر قدیر. حاضر شو در حضور من تا بشنوی اسرار را آن چنان که پسر عمران (حضرت موسی) در طور عرفان شنید. این چنین

امر می کند ترا مشرق ظهور پروردگار رحمانت از محل این زندان
عظیم.

شایان ذکر است که حضرت موسی در کوه طور درختی را مشاهده نمود که شعله های آتش آن را نورانی ساخته بود و چون آن حضرت نزدیک به آن درخت شد ندای الهی را شنید که می فرمود: انى انا الله. یعنی من خدا هستم و سپس حضرت موسی را امر فرمود که برای نجات قوم بنی اسرائیل به مصر برود و مردم را به دین جدید خدا دعوت نماید. در این لوح مبارک حضرت بهاءالله خطاب به شیخ می فرمایند که اکنون تو هم در مقابل من حاضر شو تا اسرار الهی را با چشم خود ببینی و با گوش خود بشنوی همانطور که حضرت موسی از شجره سینا این ندا را شنید.

أَغْرَّتَكَ الرِّيَاسَةُ إِقْرَأْ مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ لِلرَّئِيسِ الْأَعْظَمِ مَلِكِ الرَّوْمِ
 الَّذِي حَبَسَنِي فِي هَذَا الْحِصْنِ الْمَتَّيْنِ لِتَطْلُعَ بِمَا عِنْدَ الْمَظْلُومِ
 مِنْ لَدَى اللَّهِ الْوَاحِدِ الْفَرِدِ الْخَبِيرِ. أَتَفْرَحُ بِمَا تَرَى هَمَّاجُ الْأَرْضِ
 وَرَائِكَ أَنَّهُمْ اتَّبَعُوكَ كَمَا اتَّبَعَ قَوْمًا قَبْلَهُمْ مَنْ سُمِّيَ بِحَنَانِ
 الَّذِي أَفْتَى عَلَى الرُّوحِ مِنْ دُونِ بَيْنَهُ وَ لَا كِتَابٌ مُّنِيرٌ إِقْرَأْ
 كِتَابَ الْإِيْقَانِ وَ مَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ لِمَلِكِ بَارِيسَ وَ أَمْثَالِهِ لِتَطْلُعَ
 بِمَا قُضِيَ مِنْ قَبْلِ وَ تُوقِنُ بِاَنَّا مَا أَرَدَنَا الْفِسَادَ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
 إِصْلَاحِهَا إِنَّمَا نُذَكِّرُ الْعِبَادَ خَالِصًا لِوَجْهِ اللَّهِ مَنْ شَاءَ فَلَيُقْبَلْ وَ
 مَنْ شَاءَ فَلَيُعَرَضْ إِنَّ رَبَّنَا الرَّحْمَنَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ يَا مَعْشَرَ
 الْعُلَمَاءِ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْءٌ مِّنَ الْأَشْيَاءِ وَ لَا إِسْمٌ مِّنَ
 الْأَسْمَاءِ إِلَّا بِهَذَا الْإِسْمِ الَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ مَظَهِّرًا أَمْرَهُ وَ مَطْلَعَ
 أَسْمَائِهِ الْحَسَنِي لِمَنِ فِي مَلَكُوتِ الْإِنْشَاءِ. نَعِيمًا لِمَنْ وَجَدَ
 عَرَفَ الرَّحْمَنَ وَ كَانَ مِنَ الرَّاسِخِينَ. وَ لَا يُغَنِّيَكُمُ الْيَوْمَ
 عِلْمُكُمْ وَ فُنُونُكُمْ وَ لَا زَخَارُكُمْ وَ عِزْكُمْ دَعَوَا الْكُلَّ وَرَائِكُمْ
 مُّقْبِلِينَ إِلَى الْكَلِمَةِ الْعُلِيَّةِ الَّتِي بِهَا فُصِّلَتِ الزُّبُرُ وَ الصُّحْفُ وَ
 هَذَا الْكِتَابُ الْمُبِينُ. يَا مَعْشَرَ الْعُلَمَاءِ ضَعُوا مَا أَفْتَمُوهُ مِنْ قَلْمِ
 الظُّنُونِ وَ الْأَوْهَامِ تَالَّهِ قَدْ أَشْرَقْتَ شَمْسَ الْعِلْمِ مِنْ أَفْقِ
 الْيَقِينِ. يَا باقِرُ أَنْظُرْ ثُمَّ اذْكُرْ مَا نَطَقَ بِهِ مُؤْمِنٌ أَلِكَ مِنْ قَبْلُ
 (أَتَقْتِلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَ قَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
 رَبِّكُمْ وَ إِنْ يَكُ كَادِيًّا فَعَلَيْهِ كِذْبُهُ وَ إِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِبُّكُمْ
 بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ

مضمون بیان مبارک به فارسی:

أَغْرَّتَكَ الرِّيَاسَةُ إِقْرَأْ مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ لِلرَّئِيسِ الْأَعْظَمِ مَلِكِ الرُّومِ
الَّذِي حَبَسَنِي فِي هَذَا الْحِصْنِ الْمَتِينِ. لِتَطَلَّعَ بِمَا عِنْدَ
الْمَظْلُومِ مِنْ لَدَى اللَّهِ الْوَاحِدِ الْفَرِدِ الْخَبِيرِ.

معنی: آیا ترا ریاست مغورو کرده است؟ بخوان آنچه را که خداوند بر رئیس اعظم پادشاه روم نازل فرمود، همان کسی که حبس کرد مرا در این قلعه محکم. تا آگاه شوی از آنچه نزد این مظلوم است از جانب خدای واحد یگانه آگاه.

شایان ذکر است که اشاره مبارک به لوح رئیس است که خطاب به امپراتور عثمانی یعنی سلطان عبدالعزیز و وزیران او نازل شده است که سبب تبعید حضرت بهاءالله به ادرنه و عکا شدند. در این لوح حضرت بهاءالله او را به قهر و غضب الهی و عده داده و آشکارا به او می فرمایند که بزوید قدرت و سلطنت از دست تو خارج خواهد شد و بخاطر ظلمی که بی سبب نسیت به این مظلومان روا داشتی به ذلت از دنیا خواهی رفت. با وجود این که کسی نمی توانست باور کند که چنان امپراتوری عظیمی یک مرتبه نابود شود اما طولی نکشید که قسمتی از مستقلات دولت عثمانی از فرمان خلیفه سرپیچی نموده و مستقل شدند و سلطان عبدالعزیز از حکومت معزول و محبوس گردید و دو هفته بعد جسد او را مرده یافتند.

أَتَفَرَحُ بِمَا تَرَى هَمْجَ الْأَرْضِ وَرَائِكَ إِنَّهُمْ أَتَبْعُوْكَ كَمَا اتَّبَعَ قَوْمً
قَبْلَهُمْ مَنْ سُمِّيَ بِحَنَانٍ الَّذِي أَفْتَى عَلَى الرُّوحِ مِنْ دُونِ بَيْنَةٍ وَ
لَا كِتَابٌ مُّنِيرٌ.

معنی: آیا خوشحال هستی به این که نفووس فرومایه ای را در پشت سر خودت می بینی؟ اینها پیروی کردند ترا همانطوری که قوم قبل از آنها کسی را که "حنان" نامیده می شد پیروی می کردند. کسی که فتوا بر علیه حضرت مسیح داد بدون هیچ دلیل و نه نوشته روشنی.

شایان ذکر است که اشاره مبارک به کاهن یا عالم بزرگ قوم یهود بنام حنان است او بزرگترین عالم یهودی در زمان ظهور حضرت مسیح بود که پیروان بسیار زیادی داشت. او از حضرت مسیح بازپرسی نمود و به کمک پدر زن خود "قیافا" که او هم از رؤسای کهنه و از علمای بزرگ یهود بود به قتل حضرت مسیح فتوا دادند و با فتوای آنان حضرت مسیح به صلیب کشیده شد و ننگ ابدی برای آنان باقی ماند.

إِقْرَأْ كِتَابَ الْإِيْقَانِ وَ مَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ لِمَلِكِ بَارِيسَ وَ أَمْثَالِهِ
لِتَطْلِعَ بِمَا قُضِيَّ مِنْ قَبْلُ وَ تُوقِنَ بِإِنَّا مَا أَرَدْنَا الْفِسَادَ فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا. إِنَّمَا نَذَّرْ كُلُّ الْعِبَادَ خَالِصًا لِوَجْهِ اللَّهِ مَنْ شَاءَ
فَلَيُقْبَلْ وَ مَنْ شَاءَ فَلَيُعِرِّضْ إِنَّ رَبَّنَا الرَّحْمَنَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ.
معنى: بخوان کتاب ایقان را و آنچه که نازل شده بوسیله خداوند رحمان برای پادشاه پاریس و امثال او. تا اینکه مطلع شوی به آنچه که از قبل گذشته و یقین کنی که ما اراده نمی کردیم فساد را در

روی زمین بعد از اصلاح آن. ما آگاه می کنیم مردمان را برای رضای خدا. هر کسی خواست قبول کند و هر کس خواست روی بگرداند. به درستی که خداوند ما رحمان است و هر آینه او بی نیاز از ستایش است.

شایان ذکر است که کتاب مستطاب ایقان جهت رفع شباهات مسلمانان راجع به ظهور جدید و به افتخار حضرت خال اکبر نازل شده و به همین جهت از او می خواهند که بخواند تا شباهات او زائل شود و همچنین می فرمایند که لوح مبارک خطاب به پادشاه پاریس و امثال او را نیز بخواند تا از آنچه که به نام الواح ملوک برای سلاطین نازل شده، مطلع شود و بفهمد که چگونه سرنوشت هر یک از سلاطین را نسبت به رفتارشان با ملتها و مردم خودشان معین و بیش بینی فرموده اند تا از عظمت و مقام آن حضرت آگاهی حاصل نماید. و به او تذکر می دهند که هدف ادیان اختلاف و فساد در بین امتها نیست. بلکه ارتقاء درک و آگاهی مردمان نسبت به زمان و بلوغ و تکامل آنان است . بنابراین هر کس خواست احکام جدیدشان را پیروی کند و هر کس نخواست بضرر خودش است . به حال پذیرفتن یا قبول نکردن احکام جدید الهی نفعی برای آنان ندارد. در حقیقت این علمای زمان ظهور هستند که سبب فساد در عالم می شوند و مظاہر مقدسه همیشه سبب اصلاح بین مردم هستند در حالی که بالاترین رنجها را تحمل می نمایند .

يَا مَعْشِرَ الْعُلَمَاءِ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْءٌ مِّنَ الْأَشْيَاءِ وَ لَا إِسْمٌ
مِّنَ الْأَسْمَاءِ إِلَّا بِهَذَا الْإِسْمِ الَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ مَظَاهِرًا مَرِهِ وَ مَطْلَعَهُ
أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى لِمَنِ فِي مَلَكُوتِ الْإِنْشَاءِ نَعِيمًا لِمَنِ وَجَدَهُ
عَرَفَ الرَّحْمَنَ وَ كَانَ مِنَ الرَّاسِخِينَ.

معنی: ای گروه علماء امروز روزی است که نفع نمی رساند شما را چیزی از اشیاء و نه اسمی از اسمها مگر به این اسمی که خداوند قرار داده است او را مظہر امرش و سرآغاز نامهای نیکویش برای کسانی که در عالم خلق هستند. خوشاب حال کسی که یافت بود رحمان را و از راسخین شد. یعنی امروز فقط نام بهاءالله و احکام جدید اوست که داروی کلیه دردهای روحانی و اجتماعی جامعه است.

وَ لَا يُغْنِيْكُمُ الْيَوْمَ عُلُومُكُمْ وَ فُنُونُكُمْ وَ لَا زَخَارِفُكُمْ وَ عِزَّكُمْ
دَعَوَا الْكُلَّ وَ رَائِكُمْ مُقْبِلِينَ إِلَى الْكَلِمَةِ الْعُلِيَا الَّتِي بِهَا فُصِّلَتِ
الْزُّبُرُ وَ الصُّحْفُ وَ هَذَا الْكِتَابُ الْمُبِينُ.

معنی: بی نیاز نمی سازد شما را امروز علوم شما و فنون شما و نه ثروتهاستان و نه عزتتان. دور بریزید همه را در حالی که اقبال کننده هستید بسوی کلمه بلند مرتبه ای که بوسیله او شرح داده شده در کتابها و نوشته های پیشینیان و این است کتاب روشن و آشکار.

در حقیقت می فرمایند که علوم و فنون و ثروت و عزت ظاهره شما همیشگی و پایدار نیست بلکه باید بسوی دیانت جدیدی اقبال نمایید که طبق کتب پیامبران قبل بشما بشارت داده شده است. از

جمله در قرآن کریم می فرماید: يوم يقوم الناس لرب العالمين.
(سوره مطففین (۸۳) – آیه ۷) و امروز همان روز است.

يَا مَعْشَرَ الْعُلَمَاءِ ضَعُوا مَا أَفْتَمُوهُ مِنْ قَلْمَنِ الظُّنُونِ وَالْأَوْهَامِ
تَالَّهِ قَدْ أَشْرَقَتْ شَمْسُ الْعِلْمِ مِنْ أَفْقِ الْيَقِينِ.

معنی: ای گروه علماء رها کنید آنچه را که به آن انس گرفته اید از نوع ظنون و اوهام. قسم به خداوند که خورشید علم از افق یقین ظاهر شده است.

مقصود نوشته هائی است که با گمانه زنی و وهم و خیال از طرف علماء در تفسیر آیات الهی بنام قوانین شرع نوشته شده و همه به آن معانی خیالی خو گرفته و عادت کرده اند باید کنار گذاشته شود.

يَا بَاقِرَ أَنْظُرْ ثُمَّ اذْكُرْ مَا نَطَقَ بِهِ مُؤْمِنُ الْكَافِرِ مِنْ قَبْلِ (أَتَقْتِلُونَ
رَجُلًاً أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ
يَكُ كَاذِبًاً فَعَلَيْهِ كِذْبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًاً يُصِبِّكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ.

معنی: ای باقر نگاه کن و سپس بخاطر آور آنچه را که بیان کرد به آن مؤمن خاندان تو از قبل: آیا می گشید مردی را که می گوید پروردگار من خدا است و به تحقیق آمده است با دلائل روشنی از جانب پروردگار تان. اگر دروغ گفته باشد بر می گردد به خودش و اگر راستگو باشد، به شما می رسد برخی از آنچه وعده می دهد

شما را. به درستی که خدا هدایت نمی کند کسی را که او اسراف
کننده و دروغگو است. سوره مؤمن (۴۰) - آیه ۳۰

این آیه اشاره به مردی از خاندان فرعون دارد که به دیانت حضرت
موسى ایمان آورده بود اما دیانت خود را از دیگران پنهان می کرد.
او وقتی دید که فرعون دستور قتل حضرت موسی را داده او را به
این بیان که در قرآن هم ذکر شده، متذکر داشت اما پیروان فرعون
او را به بدترین عذاب کشتند . در کتاب مستطاب ایقان نیز به این
موضوع اشاره شده است .

يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ إِنْ كُنْتَ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَحْنُ عَلَيْهِ إِنَّا نَشَهِدُ بِمَا
 شَهِدَ اللَّهُ قَبْلَ خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
 الْوَهَابُ. وَنَشَهِدُ إِنَّهُ كَانَ وَاحِدًا فِي ذَاتِهِ وَوَاحِدًا فِي صِفَاتِهِ.
 لَمْ يَكُنْ لَهُ شِبْهٌ فِي الْإِبْدَاعِ وَلَا شَرِيكٌ فِي الْإِخْتِرَاعِ. قَدْ
 أَرْسَلَ الرَّسُولَ وَأَنْزَلَ الْكُتُبَ لِيُبَشِّرُوا بِالْخَلْقِ إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ.
 هَلِ السُّلْطَانُ اطْلَعَ وَغَضَّ الظَّرْفَ عَنْ فِعْلِكَ أَمْ أَخْذَهُ الرُّعبُ
 بِمَا عَوَتْ شِرْدِمَةً مِنَ الذِّئَابِ الَّذِينَ نَبَذُوا صِرَاطَ اللَّهِ وَرَأَيْهُمْ وَ
 أَخْذُوا سَبِيلَكَ مِنْ دُونِ بَيْنَهُ وَلَا كِتَابٍ. إِنَّا سَمِعْنَا بِأَنَّ مَمَالِكَ
 الْإِبْرَانِ تَزَيَّنَتْ بِطَرَازِ الْعَدْلِ فَلَمَّا تَفَرَّقَنَا وَجَدْنَاهَا مَطَالِعِ
 الظُّلْمِ وَمَسَارِقِ الْإِعْتِسَافِ. إِنَّا نَرَى الْعَدْلَ تَحْتَ مَخَالِبِ الظُّلْمِ.
 نَسْأَلُ اللَّهَ بِأَنْ يُخْلِصَهُ بِقُوَّةِ مِنْ عِنْدِهِ وَسُلْطَانِ مِنْ لَدُنْهُ إِنَّهُ
 لَهُوَ الْمُهِيمِنُ عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِينَ وَالسَّمَاوَاتِ لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ
 يَعْتَرِضَ عَلَى نَفْسِ فِيمَا وَرَدَ عَلَى أَمْرِ اللَّهِ يَنْبَغِي لِكُلِّ مَنْ
 تَوَجَّهُ إِلَى الْأَفْقِ الْأَعْلَى أَنْ يَتَمَسَّكَ بِحَبْلِ الْإِصْطِبَارِ وَيَتَوَكَّلَ
 عَلَى اللَّهِ الْمُهِيمِنِ الْمُخْتَارِ. يَا أَحْبَاءَ اللَّهِ اشْرَكُوهُ مِنْ عَيْنِ
 الْحِكْمَةِ وَسِيرُوهُ فِي رِيَاضِ الْحِكْمَةِ وَطِبِّرُوهُ فِي هَوَاءِ الْحِكْمَةِ
 وَتَكَلَّمُوا بِالْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ كَذِلِكَ يَأْمُرُكُمْ رَبُّكُمُ الْعَزِيزُ الْعَلَامُ.

مضمون بیان مبارک به فارسی:

يَا آيَهَا الْغَافِلُ إِنْ كُنْتَ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَحْنُ عَلَيْهِ إِنَّا نَشَهِدُ بِمَا شَهِدَ اللَّهُ قَبْلَ خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْوَهَابُ. وَنَشَهِدُ إِنَّهُ كَانَ وَاحِدًا فِي ذَاتِهِ وَوَاحِدًا فِي صِفَاتِهِ لَمْ يَكُنْ لَّهُ شَبِيهٌ فِي الْإِبْدَاعِ وَلَا شَرِيكٌ فِي الْإِخْتِرَاعِ. قَدْ أَرْسَلَ الرَّسُولَ وَأَنْزَلَ الْكُتُبَ لِيُبَشِّرُوا الْخَلْقَ إِلَى سِوَاءِ الصِّرَاطِ.

معنی: ای شخص غافل اگر در شک و شبھه هستی از آنچه که ما بر آنیم (ما به آن ایمان داریم)، بدان که ما شهادت دادیم بر آنچه که شهادت داد خداوند بآن قبل از خلق آسمانها و زمین. نیست خدائی مگر او که عزیز و بخشندۀ است. و شهادت می دهیم به این که او واحد است در ذاتش و یکتا است در صفاتش. در عالم وجود شبیه او وجود ندارد و در عالم اختراع شریکی برای او نیست. می فرستد پیامبران را و نازل می کند کتابها را تا این که بشارت دهد خلق را در راه مستقیم.

شایان ذکر است که مقصود از عالم ابداع عبارت از مرحله اول از ایجاد است یعنی عالمی که مسبوق به زمان و ماده نیست. در حقیقت مجردات صرفه مثل عقول کلیه در این مرحله خلق می شود. مرحله دوم از ایجاد، عالم اختراع است. یعنی عالم امکان قبل از خلق منظومه شمسی. این مرحله مسبوق به ماده است اما به زمان نیازی ندارد و یا بهتر بگوئیم یعنی عالم خلق شده اما هنوز ماه و خورشید خلق نشده بود و زمان معنی و مفهوم نداشت. مرحله سوم از ایجاد، عالم احداث است یعنی خلق کائنات. که به آن عالم تکوین هم گفته می شود. در این بیان مبارک به این نکته

اشاره گردیده که انبیاء الهی که در عالم ابداع بودند به یکتائی خدا شهادت داده اند در حالی که بقیه مخلوقات و از جمله انسانها در عالم ایجاد خلق شده اند . اشاره مبارک به شیخ و سایر کسانی است که بهائیان را منکر خدا و وحدانیت او دانسته اند و می گویند که بهائیان حضرت بهاءالله را خدا می دانند. در حالی که حضرت بهاءالله آن ذات غیب منیع لا یدرک نیستند زیرا در عالم شهود ظاهر شده اند. بنابراین از این لحاظ متفاوتند.

**هَلِ السُّلْطَانُ اطْلَعَ وَ غَضَّ الظَّرْفَ عَنْ فِعْلِكَ أَمْ أَخَذَهُ الرُّعبُ
بِمَا عَوَتْ شِرْذِمَةً مِنَ الذِّئَابِ الَّذِينَ نَبَذُوا صِرَاطَ اللَّهِ وَرَأَيْهُمْ وَ
أَخَذُوا سَبِيلَكَ مِنْ دُونِ بَيْنَهُ وَ لَا كِتابٍ.**

معنی: آیا پادشاه می دانست و از کار تو چشم پوشی کرد یا رعب و وحشت او را گرفته از این که گروهی از گرگهای تو به طرفش حمله کنند؟ همان کسانی که راه و روش الهی را پشت سر انداخته اند و راه ترا بدون هیچ دلیل و مدرکی پذیرفته اند. مقصود از سلطان، ناصرالدین شاه پادشاه قاجار است. در اکثر دوران مخصوصاً دوره قاجاریه سلاطین از علماء وحشت داشتند زیرا اکثر مردم پیرو آنان بودند و آنان هم هر کاری را بنام دین انجام می دادند. حتی در عزل و نصب سلاطین و سیاستگذاری مملکت هم از این قدرت پیشوای خود استفاده می کردند . قضیه تحریم تباکو و فرمان میرزا شیرازی علیه خواست حکومت از آن جمله است.

إِنَّا سَمِعْنَا بِأَنَّ مَمَالِكَ الْإِيْرَانِ تَزَيَّنَتْ بِطِرَازِ الْعَدْلِ فَلَمَّا تَفَرَّسْنَا
وَجَدْنَاهَا مَطَالِعَ الظُّلْمِ وَمَشَارِقَ الْاعْتِسَافِ. إِنَّا نَرَى الْعَدْلَ
تَحْتَ مَخَالِبِ الظُّلْمِ. نَسْأَلُ اللَّهَ بِأَنْ يُخْلِصَهُ بِقُوَّةِ مِنْ عِنْدِهِ وَ
سُلْطَانٍ مِنْ لَدْنَهُ أَنَّهُ لَهُوَ الْمُهَبِّيْمُ عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِيْنَ وَ
السَّمَوَاتِ.

معنی: ما شنیدیم که شهرهای ایران به زینت عدل آراسته گشته اما وقتی که بررسی و جستجو نمودیم آنجا را محلهای طلوغ ظلم و مکانهای اشراق انحراف و ستم یافتیم. ما عدل را در چنگال ظلم مشاهده می نمائیم. از خدا می خواهیم که آن را (ایران را) خلاص کند بقوه ای از جانب خودش و به عظمتی از نزد خودش. به درستی که او مسلط و حاکم است بر همه کسانی که در زمینها و آسمانها هستند.

لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَعْتَرِضَ عَلَى نَفْسٍ فِيمَا وَرَدَ عَلَى أَمْرِ اللَّهِ
يَنْبَغِي لِكُلِّ مَنْ تَوَجَّهَ إِلَى الْأَفْقِ الْأَعْلَى أَنْ يَتَمَسَّكَ بِحَبْلِ
الْإِصْطِبَارِ وَيَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ الْمُهَبِّيْمِ الْمُخْتَارِ. يَا أَحِبَّاءَ اللَّهِ
اَشْرِبُوا مِنْ عَيْنِ الْحِكْمَةِ وَسِيرُوا فِي رِيَاضِ الْحِكْمَةِ وَطِيرُوا
فِي هَوَاءِ الْحِكْمَةِ وَتَكَلَّمُوا بِالْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ كَذِلِكَ يَأْمُرُكُمْ
رَبُّكُمُ الْعَزِيزُ الْعَلَامُ.

معنی: نیست از برای احدي اینکه اعتراض کند بر نفسی در آنچه که بر امر خدا وارد شده سزاوار است از برای همه کسانی که توجه می کنند به افق بلند الهی، این که چنگ بزنند به رسیمان صبر و توکل کنند بر خداوند مهیمن صاحب اختیار. ای احباب الهی از

چشمۀ حکمت بنوشید و در باغ حکمت گردش نمائید و در هوای حکمت پرواز کنید و به حکمت و دلیل سخن بگوئید این چنین دستور می دهد شما را خداوند عزیز و دانایتان.

شايان ذكر است که تير اندازى بسوی شاه که از جانب چند فرد غیر مسئول انجام گرفت، سبب بلايای بيشرى شد و احتمالاً اشاره مبارک به همين موضوع است که مباداً کسی نسبت به مسببين اين شهادت قصد تعرض داشته باشد. حضرت ولی امرالله در باره اين تيراندازى می فرمایند: "... بليه ديگر که سربار اين مصائب و آلام گردید و جامعه ستمديده را متهم و بدنام نمود حرکات و سکنات غير مرضيه اي بود که از ناحيه مشتى از تابعان متعصب و غير مسئول مشهود می شد. اين اعمال و افعال ذيل مطهر امرالله را آلوده و ملوث گردانيد بنحوی که ازاله آن دشوار بل ممتنع و محال...". (۹)

يا باقِرٌ لاتَطْمَئِنَّ بِعِزْكَ وَ اقِتَارِكَ مَثُلَّكَ كَمَثَلِ بَقِيَّةِ آثَرِ
 الشَّمْسِ عَلَى رُؤُوسِ الْجَبَالِ سَوْفَ يُدْرِكُهَا الزَّوَالُ مِنْ لَدَنِي
 اللَّهِ الْغَنِيُّ الْمُتَعَالُ. قَدْ أَخَذَ عِزْكَ وَ عِزُّ أَمْثَالِكَ وَ هَذَا مَا حَكَمَ
 بِهِ مَنْ عِنْدَهُ أَمْ الْأَلْوَاحِ أَيْنَ مَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَ أَيْنَ مَنْ جَادَلَ
 بِآيَاتِهِ وَ أَيْنَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ سَلْطَانِهِ وَ أَيْنَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَصْفِيَائِهِ
 وَ سَفَكُوا دِمَاءَ أُولَيَائِهِ تَفَكَّرُ لَعْلَّ تَجِدُ نَفَحَاتِ أَعْمَالِكَ يَا أَيُّهَا
 الْجَاهِلُ الْمُرْتَابُ يَكُمْ نَاحِ الرَّسُولِ وَ صَاحَتِ الْبَتُولُ وَ خُرِبَتِ
 الدَّيَارُ وَ أَخَذَتِ الظُّلْمَةُ كُلَّ الْأَقْطَارِ يَا مَعْشَرَ الْعُلَمَاءِ يَكُمْ إِنْحَاطَّ
 شَأْنُ الْمِلَلَةِ وَ نُكِسَ عَلَمُ الْإِسْلَامِ وَ ثُلَّ عَرْشُهُ الْعَظِيمِ كُلُّمَا أَرَادَ
 مُمِيزٌ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِمَا يَرْتَفَعُ بِهِ شَأْنُ الْإِسْلَامِ ارْتَفَعَتِ
 ضَوْضَاوُكُمْ بِذِلِّكَ مُنْعَجِ عَمَا أَرَادَ وَ بَقِيَ الْمُلْكُ فِي خُسْرَانٍ
 كَبِيرٍ فَانْظَرُوا فِي مَلِكِ الرُّومِ إِنَّهُ مَا أَرَادَ الْحَرَبَ وَ لَكِنْ أَرَادَهَا
 أَمْثَالُكُمْ فَلَمَّا اشْتَعَلَتْ نَارُهَا وَ ارْتَفَعَ لَهِبُّهَا ضُعِفتِ الدَّوَلَةُ وَ
 الْمِلَلَةُ يَشَهَدُ بِذِلِّكَ كُلُّ مُنْصِفٍ بَصِيرٍ وَ زَادَتْ وِيلاتُهَا إِلَى أَنَّ
 أَخَذَ الدُّخَانُ أَرْضَ السُّرِّ وَ مَنْ حَوَلَهَا لِيَظْهُرَ مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ فِي
 لَوْحِ الرَّئِيسِ كَذِلِكَ قُضِيَ الْأَمْرُ فِي الْكِتَابِ مِنْ لَدَنِي اللَّهِ
 الْمُهَمَّيْمِنِ الْقَيْوَمِ إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

مضمون بیان مبارک به فارسی:

يَا باقِرٌ لَّا تَطْمَئِنُ بِعِزْكَ وَ إِقْتِدارِكَ مَثَلُكَ كَمَثْلٍ بَقِيهَ أَثْرِ
الشَّمْسِ عَلَى رُؤُوسِ الْجِبَالِ سَوْفَ يُدْرِكُهَا الزَّوَالُ مِنْ لَدَنِي
اللَّهِ الْغَنِيُّ الْمُتِّعَالُ. قَدْ أَخَذَ عِزْكَ وَ عِزُّ أَمْثَالِكَ وَ هَذَا مَا حَكَمَ
بِهِ مَنْ عِنْدَهُ أَمُّ الْأَلْوَاحِ.

معنی: ای باقر، مطمئن نباش به عزت و اقتدار خودت. مَثَل تو مِثل اثر آفتاب است بر قله کوه. بزودی نابودی آن را درک می کند (بزودی نابود می شود) از جانب خداوند غنی متعال. به تحقیق گرفته شد عزت تو و عزت امثال تو. این است آنچه که حکم کرد به آن کسی که در نزدش مادر الواح (اصل الواح) است.

أَيْنَ مَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَ أَيْنَ مَنْ جَادَلَ بِآيَاتِهِ وَ أَيْنَ مَنْ أَعْرَضَ
عَنْ سُلْطَانِهِ وَ أَيْنَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَصْفَيَاَهُ وَ سَقَكُوا دِمَاءَ أَوْلَائِهِ.
تَفَكَّرَ لَعَلَّ تَجِدُ نَفَحَاتِ أَعْمَالِكَ يَا أَيُّهَا الْجَاهِلُ الْمُرْتَابُ. بِكُمْ
نَاحَ الرَّسُولُ وَ صَاحَتِ الْبَتُولُ وَ خُرِبَتِ الدِّيَارُ وَ أَخَذَتِ الظُّلْمَةُ
كُلُّ الْأَقْطَارِ.

معنی: کجا هستند کسانی که با خدا جنگ کردند و کجا هستند نفوسي که به آیات خدا دشمنی نمودند و کجا هستند کسانی که از قدرت او رویگردان شدند و کجا هستند نفوسي که پیروان او را کشتنند و خون اولیای او را ریختند؟. فکر کن شاید نفحات اعمالت را بیآبی ای شخص نادان شگاک. به سبب شما گریه کرد رسول و فریاد زد بتول و شهرها خراب شد و ظلمت همه نواحی را گرفت.

يَا مَعْشَرَ الْعُلَمَاءِ بِكُمْ اِنْحَطَ شَأْنُ الْمِلَّةِ وَ نُكِسَ عَلَمُ الْإِسْلَامِ وَ
ثُلَّ عَرْشُهُ الْعَظِيمِ. كُلُّمَا أَرَادَ مُمِيَّزٌ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِمَا يَرْتَفِعُ بِهِ
شَأْنُ الْإِسْلَامِ اِرْتَفَعَتْ ضَوْضَاوَكُمْ بِذِلِّكَ مُنِعَ عَمَّا أَرَادَ وَ بَقِيَ
الْمُلْكُ فِي خُسْرَانٍ كَبِيرٍ.

معنى: ای گروه علماء بوسیله شما شأن ملت رو به نابودی رفت و پرچم اسلام شکست و عرش عظیم الهی ویران شد. هرچیزی را که خداوند ترجیح داد و اراده نمود که با تمسک به آن مقام اسلام بالا برود، ضوضاء و فتنه شما بلند شد و مانع اراده او گشت و مملکت در ضرر و خسران بزرگ باقیماند.

مقصود این است که علماء نه تنها باعث شیوع جهل و نادانی و اوهام و خرافات در بین مردم گشتهند بلکه بخاطر منافع خودشان سبب بدنامی و ذلت دیانت اسلام هم شدند.

فَانظُرُوا فِي مَلِكِ الرُّومِ أَنَّهُ مَا أَرَادَ الْحَرَبَ وَلَكِنْ أَرَادَهَا
أَمْثَالُكُمْ فَلَمَّا اشْتَعَلَتْ نَارُهَا وَ ارْتَفَعَ لَهِبُّهَا ضُعِفَتِ الدَّوْلَةُ وَ
الْمِلَّةُ يَشْهَدُ بِذِلِّكَ كُلُّ مُنْصِفٍ بَصِيرٌ. وَ زَادَتْ وِيلَاتُهَا إِلَى أَنْ
آخَذَ الدُّخَانُ أَرْضَ السُّرِّ وَ مَنْ حَوَلَهَا لِيَظْهُرَ مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ فِي
لَوْحِ الرَّئِيسِ. كَذِلِكَ قُضِيَ الْأَمْرُ فِي الْكِتَابِ مِنْ لَدَى اللَّهِ
الْمُهَمَّيْمِنِ الْقَيْوَمِ. إِنَا لِلَّهِ وَ إِنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.

معنى: نگاه کنید به پادشاه روم (سلطان عثمانی) به درستی که او اراده جنگ نداشت ولی امثال شما (علماء) اراده آن را داشتید و وقتی که آتش جنگ شعله ور شد و شعله های آتش آن بلند گردید دولت و ملت ضعیف گشت هر انسان با انصاف و بینائی به

این موضوع شهادت می دهد. و زیاد شد بلاها و مصیبتها تا این که دود آن همه ادرنه و اطراف آن را فرا گرفت تا اینکه ظاهر شود آنچه که خداوند آن را در لوح رئیس نازل فرموده. این چنین امر او انجام شد در کتابی که از جانب خداوند مهیمن قیوم است. ما از خدائیم و ما بسوی او باز می گردیم.

شایان ذکر است که حضرت بهاءالله در لوح رئیس ذلت و نابودی سلطان عبدالعزیز را بخاطر ظلمی که نسبت به حضرت بهاءالله و بهائیان مظلوم روا داشت به او اطلاع دادند. طولی نکشید که مردم و علماء برعلیه او قیام کردند که منجر به خلع سلطان عبدالعزیز و تقسیم مملکت و نابودی وی گردید. حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "در واقعه سلطان عبدالعزیز به مداخله علماء و فقهاء و طلاب اسلامبول و فریاد آخوندها در کوچه و بازار که حرب سرخ رفت. قطعات عظیمه از اناطول اخراج شد. در مصر غبار فساد برخاست تا منتهی به اختلال لشکری گشت..." (۱۰)

يَا قَلْمَ الْأَعْلَى دَعْ ذِكْرِ الدَّيْبِ وَ اذْكُرِ الرَّقْشَاءَ الَّتِي بِظُلْمِهَا
 نَاحَتِ الْأَشْيَاءُ وَ ارْتَعَدَتِ فَرَائِصُ الْأَوْلَيَاءُ كَذِلِكَ يَأْمُرُكَ مَا لِكُ
 الْأَسْمَاءُ فِي هَذَا الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ قَدْ صَاحَتِ مِنْ ظُلْمِكَ الْبَتْولُ
 وَ تَظَنُّ أَنَّكَ مِنْ آلِ الرَّسُولِ كَذِلِكَ سَوَّلَتِ لَكَ نَفْسَكَ يَا أَيُّهَا
 الْمُعْرِضُ عَنِ اللَّهِ رَبِّ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ أَنْصِفِي يَا أَيُّهَا
 الرَّقْشَاءُ بَأْيٌ جُرْمٌ لَدَعْتِ أَبْنَاءَ الرَّسُولِ وَ نَهَبْتِ أَمْوَالَهُمْ أَكَفَرْتِ
 بِالَّذِي خَلَقْتَ بِأَمْرِهِ كُنْ فَيَكُونُ قَدْ فَعَلْتِ بِأَبْنَاءِ الرَّسُولِ مَا لَا
 فَعَلَتْ عَادٌ وَ ثَمُودٌ بِصَالِحٍ وَ هُودٍ وَ لَا يَهُودٌ بِرُوحِ اللَّهِ مَا لِكُ
 الْوُجُودِ أَتَنْكَرُ آيَاتِ رَبِّكَ الَّتِي إِذْ نُزِّلَتْ مِنْ سَمَاءِ الْأَمْرِ
 خَضَعَتْ لَهَا كَتُبُ الْعَالَمِ كُلُّهَا تَفَكَّرُ لِتَطَلُّعِ بِفَعْلِكَ يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ
 الْمَرْدُودُ سَوْفَ تَأْخُذُكَ نَفَحَاتِ الْعَذَابِ كَمَا أَخَذَتْ قَوْمًا
 قَبْلَكَ إِنْتَظِرْ يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ مَا لِكَ الْغَيْبِ وَ الشَّهُودِ
 هَذَا يَوْمٌ أَخْبَرَ بِهِ اللَّهُ بِلِسَانِ رَسُولِهِ تَفَكَّرُ لِتَعْرِفَ مَا أَنْزَلَهُ
 الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ وَ فِي هَذَا الْلَّوْحِ الْمَسْطُورِ هَذَا يَوْمٌ فِيهِ
 أَتَى مَشْرِقُ الْوَحْيِ بِآيَاتِ بَيْنَاتٍ عَجَزَ عَنِ احْصَائِهَا الْمُحْصُونُ
 هَذَا يَوْمٌ فِيهِ وَجَدَ كُلُّ ذِي شَمٍ عَرْفَ نَسْمَةَ الرَّحْمَنِ فِي
 الْإِمْكَانِ وَ سَرَعَ كُلُّ ذِي بَصَرٍ إِلَى فُرَاتِ رَحْمَةِ رَبِّهِ مَا لِكُ
 الْمُلُوكُ يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ تَالَّهُ قَدْ رَجَعَ حَدِيثُ الدِّبَحِ وَ الدِّبِيجِ
 تَوَجَّهَ إِلَى مَقْرَرِ الْفَدَاءِ وَ مَا رَجَعَ بِمَا اكْتَسَبَتْ يَدُكَ يَا أَيُّهَا
 الْمُبِغِضُ الْعَنُودُ أَظَنَّتِنَتِ بِالشَّهَادَةِ يَنْخَطُ شَأنُ الْأَمْرِ لَا وَ الَّذِي
 جَعَلَهُ اللَّهُ مَهْبِطَ الْوَحْيِ إِنْ أَنْتَ مِنَ الَّذِينَ هُمْ يَفْقَهُونَ وَ إِلَّا

لَكَ يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ وَلِلَّذِينَ آتَحَدُوكَ إِمَامًا لِأَنفُسِهِمْ مِنْ دُونِ بَيْنَهُ وَلَا كِتَابٍ مَسْهُودٍ.

مضمون بیان مبارک به فارسی:
یا قَلْمَ الْأَعْلَى دَعْ ذِكْرِ الذُّنُبِ وَ اذْكُرِ الرَّقْشَاءَ الَّتِي بِظُلْمِهَا نَاحَتِ الْأَشْيَاءُ وَ ارْتَعَدَتِ الْأَوْلَيَاءُ كَذِلِكَ يَأْمُرُكَ مَالِكُ الْأَسْمَاءِ فِي هَذَا الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ.

معنی: ای قلم اعلی رها کن ذکر گرگ (شیخ محمد باقر) را و یادآوری کن از رقشاء (مار سمی خوش خط و خال) که از ظلم او اشیاء به ناله برخاستند و پشتہای بزرگان به لرزه درآمد. این چنین امر می کند ترا مالک اسمها در این مقام محمود. شایان ذکر است که از این قسمت به بعد لوح مبارک خطاب به میرسید محمد حسین امام جمعه اصفهان ملقب به رقشاء است که مسبب اصلی شهادت این دو برادر بوده است.

قَدْ صَاحَتْ مِنْ ظُلْمِكَ الْبَتُولُ وَ تَظْنُنُ أَنَّكَ مِنْ آلِ الرَّسُولِ كَذِلِكَ سَوَّلَتْ لَكَ نَفْسَكَ يَا أَيُّهَا الْمُعْرِضُ عَنِ اللَّهِ رَبِّ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ.

معنی: از ظلم تو بتول (حضرت فاطمه زهرا) به فریاد آمد و تو خیال می کنی که از خاندان رسول هستی، این چنین نفس و هوایت ترا گمراه نموده، ای کسی که از خدا برگشته ای. همان خدائی که پروردگار آنچه که بوده و آنچه که خواهد بود می باشد.

آنصفی یا آیت‌های الرّقشاءُ بِأَیٍ جُرْمٍ لَدَعْتَ أَبْنَاءَ الرَّسُولِ وَ نَهَيْتَ
آمْوَالَهُمْ. أَكَفَرْتِ بِالَّذِي خَلَقْتَ بِأَمْرِهِ كُنْ فَيَكُونُ.

معنی: انصاف داشته باش ای رقشاء به کدام جرم نیش زدی
فرزندان رسول خدا را و اموال آنان را غارت کردی؟ آیا کفر
ورزیدی به کسی که خلق کرد ترا به امرش. یعنی وقتی که گفت
باش پس شد.

در دیانت اسلام "سید" را فرزند رسول خدا می دانند زیرا معتقدند
که مقام سیادت مخصوص حضرت رسول و ائمه اطهار و اولاد و
احفاد ایشان است. در اینجا مقصود جناب میرزا سیدحسن و میرزا
سیدحسین است که بدست امام جمعه و شیخ محمدباقر بشهادت
رسیدند.

قَدْ فَعَلْتَ بِأَبْنَاءِ الرَّسُولِ مَا لَا فَعَلَتْ عَادٌ وَ ثَمُودٌ بِصَالِحٍ وَ هُودٍ
وَلَا الْيَهُودُ بِرُوحِ اللَّهِ مَالِكِ الْوُجُودِ. أَتَنْكَرُ آيَاتِ رَبِّكَ الَّتِي أَذَّ
نُزِّلَتْ مِنْ سَمَاءِ الْأَمْرِ خَضَعَتْ لَهَا كُتُبُ الْعَالَمِ كُلُّهَا تَفَكَّرُ لِتَتَلَطَّعَ
بِفِعْلِكَ يَا آيُّهَا الْغَافِلُ الْمَرْدُودُ.

معنی: رفتاری که تو با فرزندان رسول خدا کردی، آن کار را قوم
عاد و ثمود به حضرت صالح و حضرت هود نکردند و نه قوم یهود
به حضرت روح الله کرد که مالک وجود بود، آیا انکار می کنی آیات
و نشانه های پروردگارت را هنگامی که از آسمان امر نازل شده
است؟ خاضع شدند تمام کتابها و نوشته های عالم در مقابل آها.
فکر کن تا از کار خودت آگاه شوی ای غافل مردود.

جهت اطلاع بیشتر در باره اقوام هود و صالح به سوره هود (۱۱) – آیات ۵۲ به بعد مراجعه فرمائید.

سَوْفَ تَأْخُذُكَ نَفَحَاتُ الْعَذَابِ كَمَا أَخَذَتْ قَوْمًا قَبْلَكَ. إِنْتَظِرْ يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ مَالِكِ الْغَيْبِ وَالشَّهْوَدِ.

معنی: بزودی نفحات عذاب ترا خواهد گرفت همان طور که قوم قبل از ترا گرفت. منتظر باش ای مشرک به خداوند مالک غیب و شهود.

هَذَا يَوْمٌ أَخْبَرَ بِهِ اللَّهُ بِلْسَانَ رَسُولِهِ تَفَكَّرَ لِتَعْرِفَ مَا أَنزَلَهُ الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ وَ فِي هَذَا الْلَّوْحِ الْمَسْطُورِ. هَذَا يَوْمٌ فِيهِ أَتَى مَشْرِقُ الْوَحْيِ بِآيَاتٍ بَيْنَاتٍ عَجَزَ عَنِ احْصَائِهَا الْحَصُونَ. هَذَا يَوْمٌ فِيهِ وَجَدَ كُلُّ ذِي شَمْ عَرْفَ نَسْمَةً الرَّحْمَنِ فِي الْإِمْكَانِ وَ سَرَعَ كُلُّ ذِي بَصَرٍ إِلَى فُراتِ رَحْمَةِ رَبِّهِ مَالِكِ الْمُلُوكِ

معنی: امروز روزی است که خداوند به زبان رسولش به آن خبر داده. فکر کن تا بشناسی آنچه را که نازل کرده است خداوند رحمان در قرآن و در این لوح نوشته شده. این است روزی که در آن مشرق وحی با آیات روشن و واضح آمده است که از شمارش آن حسابگران عاجزند. امروز روزی است که هر صاحب شامه ای بوی خوش نسیم الهی را در عالم امکان دریافت می کند و هر صاحب بصری می شتابد به سوی فرات رحمت پروردگارش که مالک ملوک است.

شایان ذکر است که اشاره مبارک به سوره ۸۳ – آیه ۶ است که می فرماید: يوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ وَ هَمْچَنِينَ الْوَاحِدَ مَبَارِكَه در این ایام بقدرتی زیاد نازل شده که گاه حضرت بهاءالله دستور فرموده اند مقداری از آنها را به دریا بریزند چون هنوز بشر را مستعد دریافت آنها ندانسته اند. از آن جمله مقداری از کلمات مبارکه مکنونه است و مقدار زیادی از ابیات نازله در سلیمانیه که بدستور مبارک به دریا ریخته شد.

يَا أَيُّهَا الْغَافِلُ تَالَّهِ قَدْ رَجَعَ حَدِيثُ الدِّبِحِ وَ الدَّبِحُ تَوَجَّهٌ إِلَى
مَقْرَرٍ الْفَدَاءِ وَ مَا رَجَعَ بِمَا اكتَسَبَتْ يَدُكَ يَا أَيُّهَا الْمُبِيْضُ الْعَنُودُ.
معنى: ای شخص غافل، قسم به خدا که داستان قربانی کردن بازگشته و قربانی به سوی محل فدا توجه نموده و باز نگشته به خاطر آنچه که دستهای تو مرتكب شده است ای کسی که دارای کینه و دشمنی هستی.

شایان ذکر است که وقتی حضرت ابراهیم به امر خداوند فرزندش را برای قربانی کردن به محل قربانگاه برد و با نهایت انقطاع آماده اجرای فرمان خدا گردید، خداوند به لطف و محبتش قربانی را به او بخشید و حضرت ابراهیم که مورد امتحان الهی قرار گرفته بود سرافراز و مفتخر از قربانگاه همراه با فرزند خود بازگشت. و این داستان بعنوان بالاترین مرحله انقطاع و اطاعت حضرت ابراهیم در قرآن ذکر شده است. اما حضرت بهاءالله در این لوح مبارک فدا شدن را نشانه بالاترین مرحله ایمان و ایقان قرار داده و از ابتدا فرموده اند که : گر نثار جان و سر داری بیا و هم بیار. بنابراین شهادت در این دور مبارک به خواست و اراده الهی و با میل و

رضای شخصی است که نشانگر خلوص در ایمان تا نثار جان برای بیداری مردمان و اثبات حقانیت دیانتشان است.

در لوح حضرات افنان نیز می فرمایند:... و لکن این کلمه مبارکه از مطلع نور احديه از قبل ظاهر:
ای ذبیح اللہ ز قربانگاه عشق

بر مگرد و جان ده اندر راه عشق (۱۱)

أَظَلَّنْتَ بِالشَّهَادَةِ يَنْحَطُ شَأْنَ الْأَمْرِ لَا وَالَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ مَهْبَطَ الْوَحْيِ إِنْ أَنْتَ مِنَ الَّذِينَ هُمْ يَفْقَهُونَ وَإِلَّا لَكَ يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُ بِاللَّهِ وَلِلَّذِينَ أَتَخْذُوكَ إِمَامًا لِأَنفُسِهِمْ مِنْ دُونِ بَيْنَهُ وَلَا كِتَابٌ مَشْهُودٌ.

معنی: آیا گمان می کنی که با شهادت از منزلت امر کاسته می شود؟ نه، قسم به کسی که خداوند او را محل وحی خودش قرارداد اگر تو از کسانی هستی که می فهمی. وای بر تو ای مشرک به خدا و وای بحال کسانی که ترا پیشوا و امام خود گرفته اند برای پیروی از نفس و هوای خودشان بدون هیچ دلیل و نوشته آشکاری.

كَمْ مِنْ ظَالِمٍ قَامَ عَلَى إِطْفَاءِ نُورِ اللَّهِ قَبْلَكَ وَ كَمْ مِنْ فَاجِرٍ
قَتَلَ وَ نَهَبَ إِلَى أَنْ نَاحَتْ مِنْ ظُلْمِهِ الْأَفْيَدَةُ وَ النُّفُوسُ. قَدْ
غَابَتْ شَمْسُ الْعَدْلِ بِمَا اسْتَوَى هَيْكَلَ الظَّلْمِ عَلَى أَرِيكَةِ
الْبَغْضَاءِ وَلَكِنَّ الْقَوْمَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ. قَدْ قُتِلَ أَبْنَاءُ الرَّسُولِ وَ
نُهِبَ أَمْوَالُهُمْ. قُلْ هَلِ الْأَمْوَالُ كَفَرَتْ بِاللَّهِ أَمْ مَا لَكُهَا عَلَى
رَعْمِكَ أَنْصِفْ يَا أَيُّهَا الْجَاهِلُ الْمَحْجُوبُ. قَدْ أَخَذَتِ الْإِعْتِسَافَ
وَ نَبَذَتِ الْإِنْصَافَ بِذَلِكَ نَاحَتِ الْأَشْيَاءُ وَ أَنْتَ مِنَ الْغَافِلِينَ. قَدْ
قُتِلَتِ الْكَبِيرَ وَ نَهَبَتِ الصَّغِيرَ هَلْ تَنْظُنُ أَنْكَ تَأْكُلُ مَا جَمَعْتَهُ
بِالظَّلْمِ لَا وَ نَفْسِي كَذِلِكَ يَخْبِرُكَ الْخَبِيرُ. ثَالِلَهُ لَا يُغْنِيَكَ مَا
عِنْدَكَ وَ مَا جَمَعْتَهُ بِالْإِعْتِسَافِ يَشْهُدُ بِذَلِكَ رَبُّكَ الْعَلِيمُ. قَدْ
قُمَتْ عَلَى إِطْفَاءِ نُورِ الْأَمْرِ سَوْفَ تَنْخَمِدُ نَارُكَ أَمْرًا مِنْ عِنْدِهِ
إِنَّهُ هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ. لَا تُعْجِزُهُ شُئُونَاتُ الْعَالَمِ وَ لَا سَطْوَةُ
الْأَمْمَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ بِسُلْطَانِهِ وَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ. تَفَكَّرْ فِي النَّاقَةِ
مَعَ أَنَّهَا مِنَ الْحَيَوَانِ رَفِعَهَا الرَّحْمَنُ إِلَى مَقَامِ نَطَقَ الْأَسْنُنُ الْعَالَمِ
بِذِكْرِهَا وَ تَنَاهِيَهَا إِنَّهُ لَهُوَ الْمُهَبِّيْمُ عَلَى مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ. كَذِلِكَ زَيَّنَا أَفَاقَ سَمَاءَ
اللَّوْحِ بِشُمُوسِ الْكَلِمَاتِ نَعِيْمًا لِمَنْ فَازَ بِهَا وَ اسْتَضَاءَ بِأَنوارِهَا وَ
وَيْلٌ لِلْمُعْرِضِينَ وَ وَيْلٌ لِلْمُنْكِرِينَ وَ وَيْلٌ لِلْغَافِلِينَ أَلْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

مضمون بیان مبارک به فارسی:

كَمْ مِنْ ظَالِمٍ قَامَ عَلَى إِطْفَاءِ نُورِ اللَّهِ قَبْلَكَ وَ كَمْ مِنْ فَاجِرٍ
قَتَلَ وَ نَهَبَ إِلَى أَنْ نَاحَتْ مِنْ ظُلْمِهِ الْأَفْيَدَهُ وَ النُّفُوسُ. قَدْ
غَابَتْ شَمْسُ الْعَدْلِ بِمَا اسْتَوَى هَيْكَلُ الظُّلْمِ عَلَى أَرِيكَهِ
الْبَغْضَاءِ وَلَكِنَّ الْقَوْمَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ.

معنی: چه بسیار ظالمانی که برای خاموش کردن نور خداوند قبل از تو برخاستند و چه بسیار بدکارانی که مؤمنین را کشتند و به آتش کشیدند بطوری که قلوب و نفوس نوحه کردند. به تحقیق که خورشید عدل غائب شد زمانی که هیکل ظلم بر تخت کینه نشست ولی قوم درک نمی کنند.

قَدْ قُتِلَ أَبْنَاءُ الرَّسُولِ وَ نُهِبَ أَمْوَالُهُمْ قُلْ هَلِ الْأَمْوَالُ كَفَرَتْ
بِاللَّهِ أُمْ مَالِكُهَا عَلَى زَعْمِكَ أَنْصِفْ يَا أَيُّهَا الْجَاهِلُ الْمَحْجُوبُ.

معنی: به تحقیق کشته شدند فرزندان رسول و غارت شده است اموالشان. بگو، آیا اموال هم به خدا کافر شده بودند یا مالک آنها به نظر و گمان تو کافر شده بود؟ انصاف داشته باش ای کسی که در پرده نادانی پوشیده شده ای.

قَدْ أَخَذْتَ الْإِعْتِسَافَ وَ تَبَدَّلْتَ الْإِنْصَافَ بِذَلِكَ نَاحَتِ الْأَشْيَاءُ وَ أَنْتَ مِنَ الْغَافِلِينَ. قَدْ قَتَلْتَ الْكَبِيرَ وَ نَهَبْتَ الصَّغِيرَ هَلْ تَظَنُّ أَنَّكَ تَأْكُلُ مَا جَمَعْتَهُ بِالظُّلْمِ لَا وَ نَفْسِي كَذَلِكَ يَخْبِرُكَ الْخَبِيرُ. تَالَّهِ لَا يُغْنِيَكَ مَا عِنْدَكَ وَ مَا جَمَعْتَهُ بِالْإِعْتِسَافِ يَشْهَدُ بِذَلِكَ رَبُّكَ الْعَلِيمُ.

معنی: تو ظلم را گرفته ای و انصاف را دور انداخته ای. به خاطر همین است که اشیاء هم ناله و زاری کردند در حالی که تو از غافلین هستی. کشته ای بزرگترها را و غارت کرده ای کودکان صغیر را. آیا گمان می کنی که می توانی همه این چیزهای را که به ظلم جمع کرده ای، بخوری؟ نه، قسم به جان خودم. این چنین خبر می دهد ترا کسی که او آگاه است. قسم به خدا آنچه که نزد تو است و یا آنچه را که جمع کرده ای به ظلم، ترا بی نیاز نمی کند. خداوند دانا به این مطلب شهادت می دهد.

قَدْ فَمْتَ عَلَى إِطْفَاءِ نُورِ الْأَمْرِ سَوْفَ تَنْحَمِدُ نَارُكَ أَمْرًا مِنْ عِنْدِهِ إِنَّهُ هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ. لَا تُعْجِزُهُ شُئُونَاتُ الْعَالَمِ وَ لَا سَطْوَةُ الْأَمْمَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ بِسُلْطَانِهِ وَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ.

معنی: تو برای خاموش کردن نور الهی قیام کرده ای اما بزویدی خاموش می شود آتش تو. این امری است از جانب او. به درستی که او مقتدر قدیر است. عاجز نمی کند او را کارهای عالم و نه قهر و غضب مردمان. او انجام می دهد هر کاری را که بخواهد به قدرتش و حکم می کند هر طور که اراده کند.

تَفَكَّر فِي النَّافَّة مَعَ أَنَّهَا مِنَ الْحَيْوَانِ رَفِعَهَا الرَّحْمَنُ إِلَى مَقَامٍ
نَطَقَ أَلْسُنُ الْعَالَمِ بِذِكْرِهَا وَ ثَنَائِهَا إِنَّهُ لَهُوَ الْمُهَبِّيْمُ عَلَى مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ.

معنی: فکر کن در شتر. با این که او از حیوانات است اما خداوند مقام او را چنان بلند کرد که زبانهای مردمان عالم به ذکر و ثنای او مشغول است. به درستی که او صاحب اختیار است بر همه کسانی که در زمین و آسمانها هستند. نیست خدائی مگر او که عزیز و بزرگ است.

شایان ذکر است که در قرآن کریم، سوره الشمس (۹۱) – آیه ۱۶
– ۱۳ در باره ناقه یا شتر حضرت صالح بیاناتی نازل شده که برای اطلاع بیشتر مراجعه فرمائید.

كَذِلِكَ رَيَّنَا آفَاقَ سَمَاءَ اللَّوْحِ بِشُمُوسِ الْكَلِمَاتِ نَعِيْمًا لِمَنْ فَازَ
بِهَا وَ اسْتَضَاءَ بِأَنوارِهَا وَ وَيْلٌ لِلْمُعْرِضِينَ وَ وَيْلٌ لِلْمُنْكَرِينَ وَ
وَيْلٌ لِلْغَافِلِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

معنی: زینت دادیم ما آفاق آسمان لوح خود را با خورشید کلمات. خوشحال کسی که رسید به آن و نورانی شد به انوار آن و وای به حال اعتراض کنندگان و وای به حال انکارکنندگان و وای به حال افرادی که از غافلین هستند. ستایش برای خداوند عالمیان است.

پایان لوح مبارک

عاقبت حال مسببین این واقعه

(شیخ و امام جمعه و حاکم)

بعد از شهادت نورین نیرین، طولی نکشید که ظالمین پرکین هریک به سزای اعمال ننگین خود رسیدند یکی تبعید و از اصفهان اخراج شد و به کمال ذلت و حقارت عمر را بپایان رسانید. دیگری به مرضی مهلك و زخمی شدید مبتلا گردید که همه نزدیکان حتی زن و فرزندش از او متغیر و بیزار شدند. سومی هم مورد قهر و غصب شاهی قرار گرفت و در نهایت بدختی جان داد. اکنون به شرح مختصری از فلاکت هریک بطور جداگانه توجه نموده تا به وعده های الهی یقین کامل حاصل کنیم.

عاقبت حال امام جمعه اصفهان

حضرت بهاءالله می فرمایند: در ارض صاد ملاحظه نمائید آن خبیث اعظم که سبب و علت شهادت نورین نیرین بود به بدترین عذاب اخذ شد به شانی که جمیع من فی الیت از او اجتناب نمودند. (۱۲)

میرمحمد حسین ملقب به رقشاء که جمال قدم او را از ظالم ارض طف (کربلا) بیرحم تر و شریرتر نامیده اند در همان ایام از اصفهان تبعید و نفی گردید و از قریه ای به قریه دیگر پناه می جست و

ناگهان به مرضی گرفتار شد که بدنش بوی تعفّنی داشت و رایحه کریهه اش به درجه ای بود که زن و دخترش نیز به او نزدیک نمی‌شدند با این حال زار بمرد و هیچکس از اهل محل جرئت نکرد او را به خاک بسپارد عاقبت بواسطه چند نفر حمال مدفون گردید.^(۱۳)

جناب آقا میرزا جعفر ثابت که سالها در اصفهان به شغل خرازی مشغول و بعداً بر اثر ضوباء و انقلاب به طهران مهاجرت نمود حکایت می‌کند که "... درباره مرض مرگ امام جمعه، شهری بر این قضیه اطلاع دارند که دُملی بر گردن امام جمعه عارض شد که بوی عفونت آن تمام اطرافیان او را متنفر و بیزار می‌کرد. او را به باغ شمس آباد انتقال دادند و در آنجا به مقر اصلی خود راجع گردید. معروف است که شیخ باقر بواسطه سیادت حضرات اندکی تردید در صدور حکم قتل کرد ولی امام جمعه که مسبب و مؤسس اصلی بود به گردن خود دست زد و گفت: به گردن من. خون این دو نفر مباح است..."^(۱۴)

در کتاب بهجت الصدور متصاعد الی الله جناب حاجی میرزا حیدرعلی اصفهانی راجع به قاتلین سلطان الشهداء و محبوب الشهداء می‌نویسد: "... بعد از شهادت سلطان الشهداء روحی لرشحات دمه و دم اخیه الفدا که بواسطه اموال و ثروت آن شهیدین فی سبیل الله {واقع شد} جزای ظلم، امام جمعه را کور و کر کرد و با حضرت والا ظل السلطان مخالفت نمود و خلق را بر حکومت شورانید روز چهلم شهادت آن شهیدین مظلومین بود که امام جمعه را حضرت والا از اصفهان مجبوراً محبوساً حرکت داد. چنانکه در لوح برهان معتاباً به او از قلم من فی قبضه ازمه الامور

نازل شده، فسوف تأخذك نفحات العذاب من كل الجهات كما
أخذت قوماً قبلك انتظري... "انتهی (۱۵)

مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: بزودی نفحات عذاب از
همه طرف ترا خواهد گرفت همان طوری که قوم قبل از ترا گرفت.
منتظر باش و انتظارش را داشته باش.

قبر میرمحمد حسین امام جمعه در محلی به نام (سر قبر آقا)
بخارک سپرده شد. جناب اشرف خاوری اعلی‌الله مقامه می‌نویسند
که:.... چون برای تحقیق به محل مرقدش که در قبرستان سر قبر
آقاست مراجعه شد سنگی بر روی قبرش نبود.... در لوحی که از
قلم جمال مبارک نازل گردیده صریح است که ابتلاء و گرفتاری
رقشاء در همان سال اول بعد از شهادت نورین نیرین بوده است و
علی المشهور سال وفاتش در دومین سال بعد از شهادت شهداء
یعنی سال ۱۲۹۸ هجری قمری بوده است..." (۱۶)

شیخ محمد باقر

حضرت ولی امرالله در لوح قرن احبابی امریکا بیانی به این مضمون
می‌فرمایند که: شیخ محمد باقر که حضرت بهاءالله در لوح برها ن
او را ذئب نامیده اند و نیز او را به جمله "مثلک کمثل بقیة
الشمس على رؤس الجبال" مخاطب داشته اند در نهایت بدختی و
مسکنت و ندامت و پشیمانی جان داد. (۱۷)

مضمون عربی بیان مبارک : مَثَلْ تُو مِثْل آفتاب روی قله کوه است.
اشاره به نزدیکی غروب هنگام پریدن آفتاب .

همچنین در لوح سمندر می‌فرمایند: "... ظلم به مقامی رسیده که
قلم و لسان هر دو از ذکر و بیان عاجز و قاصر است. بر نفوسي که

هرگز ضری از آنها به نفسی نرسیده و با کمال محبت و شفقت سلوک نمودند و با طوائف عالم به مهر بودند. ملاحظه کنید چه وارد شده و اگر از آن دو جا هل که خود را عالم می دانند استفسار شود که چرا این مظلومان را به غیر جرم و گناه شهید نمودید، البته در جواب اعاده کلمه ای که در باره سید الشهداء روح ما سواه و فداه از افواه مشرکین ظاهر شد ، نمایند. بعد از قضیه ارض کاف (کربلا) گروه ظالمین به این کلمه ناطق بودند: *فَدَخَرَجَ حُسْيَنُ عَنْ جَدِّهِ قُتِلَ بِسَيْفِ جَدِّهِ تَبَا لَهُمْ وَلِلَّذِينَ مَشَوْا عَلَى آثَارِ أَقْدَامِهِمْ*. از این گذشته بر اطفال رسول که در آن بیت بودند چه تقصیری وارد. این قضیه ایست که از لوح ابداع محو نخواهد شد... " (۱۸) مضمون بیان مبارک به فارسی: خارج شد حسین از دین جدش و کشته شد به شمشیر جدش. مرگ بر ایشان و بر کسانی که حرکت کردند بر اثر قدمهای آنان.

شایان ذکر است که بعد از داستان شهادت حضرت امام حسین (ع) در کربلا، کافران می گفتند که امام حسین از دین جدش (رسول اکرم) خارج شده و لذا باید کشته می شد. حال نیز این دو برادر را هم به همان جرم کشتند. یعنی گفتند که از دین خارج شده اند و مؤمن نیستند و شهید کردند. طبق بیان مبارک حتی اگر ایشان از دین خارج شده بودند اطفال ایشان چه گناهی داشتند؟ اموال ایشان چرا بغارت رفت؟ آیا اموال هم از دین خارج شده بودند؟.

شیخ محمد باقر بعد از شهادت نورین نیرین بر سر تقسیم اموال با ظل السلطان اختلاف شدید پیدا کرد. لذا از ترس اصفهان را ترک کرد و راه کربلا در پیش گرفت، طولی نکشید که با نهایت فلاکت

و بدیختی جان داد. ادوارد برآون در کتاب یک سال در بین ایرانیان در فصل هشتم راجع به شهادت نورین نیرین مطالب مفصلی نگاشته و در باره شیخ باقر می نویسد:.. یک ماه بعد از شهادت شهداء لوح مبارکی از عکاء شامل انذارات شدیده برای شیخ باقر رسید و طولی نکشید که شیخ به کربلا رفت و پس از مراجعت به اصفهان دید که زن و دخترش را که بی نهایت زیبا و جمیل بوده، شاهزاده حاکم هر دو را به حرم‌سرای خود برده است و این بدیختی دیگری بود که بلافضله به شیخ باقر مسلط شد و همان طوری که حضرت بهاءالله در ضمن لوح او فرموده بودند با ذلت تمام مرد و از مال و ثروت خود که به ظلم جمع کرده بود کوچکترین بهره ای نبرد. (۱۹)

عاقبت ظل السلطان

حضرت ولی عزیز امرالله در لوح قرن احبابی امریک می فرمایند: ... شاهزاده جبار و ستمکار مسعود میرزای ظل السلطان که ارشد ابناء ناصرالدین شاه بود و بر دو خمس (دو پنجم) از قلمرو فرمانروائی پدرش حکومت داشت و از قلم حضرت بهاءالله به "شجره جحیم" ملقب شده بود آخر کار به وبال و نکبت گرفتار گشت. دائره فرمانروائیش محدود به اصفهان گردید. از جمیع احترام و بزرگواری و جاه و جلال خود برکنار و مهجور گشت... (۲۰)

طولی نکشید که ظل السلطان مورد قهر و غصب ناصرالدین شاه قرار گرفت و دائره حکومتش که اغلب بلاد ایران بود از او گرفته شد و منحصر به اصفهان گردید. عاقبت الامر از ایران به خارج سفر

کرد و مدت‌ها حیران و بیقرار بود و پس از مدتی مراجعت به ایران نمود اما مبتلا به جنون شدید گردید بطوری که از همه شئون عقل و درایت بی نصیب شد تا بحدی که زوائد وجود خود را میخورد و با کمال بدختی جان داد و جسدش را به مشهد خراسان برداشت و دفن کردند در بین راه سگی گرسنه شبانه خود را به جسد او در تابوت رسانید و مقداری از گوشت و استخوان او را خورد و مضمون بیان مبارک حضرت عبدالبهاء که در باره اش فرمودند: اللهم سلط علیه کلباً حتی یقضم عظمه کاملاً (۲۱) تحقق یافت.

مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: خدایا مسلط گردان بر او سگی را تا این که بجود استخوانش را بطور کامل. (استخوانش را با دندان خرد کند و بخورد)

حضرت بهاءالله در حق او می فرمایند: قوله الحق "در جمیع دنیا در شقاوت و نفاق مثل و شبیه نداشته و ندارد. " وی از طرف ناصرالدین شاه بلقب ظل السلطان ملقب گردید و از طرف خدا به "ظلّ زائل" (۲۲)

ظل السلطان در زمان حیات پدرش ناصرالدین شاه همت گماشت که او را از میان بردارد و خود به تخت سلطنت ایران تکیه زند. به همین امید حاجی سیاح ندیم مخصوص خود را جهت پیغامی خصوصی به عکا فرستاد تا از طرف او از جمال قدم درخواست نماید که اگر امر به بهائیان بفرمایند که او را مساعدت کنند او هم قول می دهد که بهائیان را رسمیت بخشد و چنین و چنان کند. حاجی سیاح پیام ظل السلطان را به حضور مبارک عرض کرد. فرمودند: " ما را در امور سیاسیه دخلالتی نیست و ناظر به قلوب

عبدیم نه به سیاست بلاد". حاجی که در لوح مبارک او را به جاهل تعبیر فرموده اند جواب را به ظل السلطان گفت. او هم خشمناک شد و به مخالفت امرالله قیام کرد و از جمله به شهادت جانب ملاکاظم طالخونچه ای و حضرت سلطان الشهداء و محبوب الشهداء اقدام کرد و به احباب اذیت بسیار وارد کرد. جمال قدم جل جلاله این مطالب را در ضمن لوح مبارکی به تفصیل ذکر فرموده اند و از ظل السلطان به "ظل زائل" تعبیر فرموده اند عاقبت از رسیدن به سلطنت مأیوس شد و مورد خشم و قهر پدر قرار گرفت و ممالک وسیعه را از او گرفت و به حکمرانی اصفهان اکتفاء نمود. (۲۳)

خاتمه

جناب ابوالفضائل در کتاب فرائد می فرمایند:

محمد تقی نامی از تجار اصفهان حکایت نمود که چون سنه ۱۲۹۶ هجری حادثه شهادت نورین نیرین الحسن و الحسین قدس الله تربتهما وقوع یافت، بعد از ظهر یوم ۲۳ شهر ربیع الاول که یوم شهادت بود برای شغلی از اشغال تجارت، به جلفا که مسکن نصاری است رفتم. در این اثناء فتاتی از ا جانب از من پرسید که سبب قتل این دو سید جلیل چه بود؟

گفتم: به سبب این که از طائفه بایه بودند.

گفت: دانم بایی بودند و به مکارم اخلاق و محاسن اطوار اشتهر داشتند.

گفتم: قتل ایشان را علمای ما موجب ثواب می دانند و مایه تقرب حضرت رب الارباب می شمرند. چون این عبارت را مسموع داشت متعجبانه در من نظری کرد و

گفت: ویل لكم ایتها الامه العجیبه. اگر قتل ذریه نبویه از حسنات شماست، پس سیئات شما چه باشد؟

این بگفت و روی بر تاخت و در غایت سرعت به جانب منزل خود شتافت... (۲۴)

انتهی

معنی لغت ها:

قدس الله تربت‌همه: خدا خاک آنها را مقدس گرداند.

اشغال: کارها، شغل ها

جلفا: شهر کی کنار زاینده رود اصفهان که محل ارامنه نشین است.

نصاری: مؤمن به حضرت مسیح

فتاتی: جوانی

اجانب: بیگانگان (غیر مسلمان) - ارمنی

ویل...العجیب: وای به حال شما ای امت عجیب

ذریه نبویه: فرزندان رسول خدا

حسنات: نیکوئی ها

سیئات: گناهان

غایت: نهایت

لوح مبارک حضرت بهاءالله جل کبریائے
به افتخار جناب سلطان الشهدا
که قبل از شهادت ایشان نازل گردیده است.

به نام مبین دانا

بحر معانی از مطلع فم مشیت رحمانی به صورت این کلمات
تجلى فرمود. غیوم اوهام جهلاء افق منیر عالم را تیره و تار
نموده و سطوت امراء صافی کأس اطمینان را مکدر کرده
ولكن زود است که قضایای الهیه این احباب مانعه را خرق
نماید و اسباب مانعه حائله را زائل فرماید. بگو ای دوستان،
اضطراب از برای چیست و خوف از برای چه؟. شکی نبوده و
نیست که هر ذی روحی را موت ادراک نماید و اخذ کند در
این صورت اگر این موت به شهادت تبدیل شود و در سبیل
الله واقع گردد، البته محبوب تر است و هر ذی درایت و
فکری شهادت می دهد بر این که این مقام اعلیٰ المقامات
بوده و خواهد بود. و جمیع عباد به حکمت مأمورند و از
فساد و نزاع و جدال ممنوع ولکن اگر امری واقع شود در آن
حین باید به کمال رضا به مشهد فدا در سبیل دوست یکتا
توجه نمایند. قسم به آفتاب افق تقدیس، اگر نفسی از کأس
عرفان زلال محبت رحمان بیآشامد، ابداً از ظلم ظالمان و
سطوت طاغیان محزون نشود تا چه رسد به خوف و
اضطراب. انشاءالله باید آن جناب جمیع سالکان صراط
مستقیم را به آنچه در این لوح از قلم رحمانی نازل شده،

متذکر نمایند تا به فرح و سرور تمام به ذکر مالک ازام مشغول باشند. بگو قلم اعلیٰ می فرماید: موت هر نفسی در کتاب الهی مقدر است و آنی مقدم و مؤخر نخواهد شد، آیا سزاوار است آنکه حبیب از لقای محبوب احتراز نماید و یا از ایثار جان در سبیل جانان محزون گردد. لا وَ نَفْسِيُ الْحَقُّ وَ لِكِنَ النَّاسَ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْرِفُونَ. بگو قلوب را مقدس و مطهر نمائید تا روزنه به بحر اعظم بیابد دیگر آن نفوس را جنود عالم و زماجیر ابطال امم از مالک قدم منع ننماید. فَاسْأَلِ اللَّهَ بِأَنِ يُوَفِّقَهُمْ وَ يُؤْيِدَهُمْ عَلَى شَأنٍ يَطِيرُونَ بِأَجْنِحةٍ الْإِشْتِيَاقِ إِلَى اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَلِيمِ الْخَبِيرِ. إِنَّا ذَكَرْنَاكَ مِنْ قَبْلٍ وَ فِي هَذَا اللَّوْحِ الْبَدِيعِ لِتَكُونَ مُطَمَّئِنًا بِقَضِيلٍ مَوْلَاكَ وَ نُذَكَّرَ النَّاسَ بِمَا جَرِى مِنْ قَلْمَهِ الْمُقَدَّسِ الْعَزِيزِ الْمَنِيعِ. أَلْبَاهُ عَلَيْكَ وَ عَلَى الَّذِينَ تَمَسَّكُوا بِأَوْامِرِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

لغت و معنی:

قوله تعالیٰ: گفت او که بلند مرتبه است.

مبین: واضح و آشکار کننده – بیان کننده مقصود حق در آیات و آثار – توضیح دهنده.

بحر معانی: دریای معنی ها و مقصودها

مطلع: محل طلوع – آغاز کلام

فم: دهان

مشیت رحمانی: اراده خداوندی

تجلى: نمودار شدن – جلوه گر شدن

غیوم اوهام جهلاع: ابرهای تیره وهم و خیال مردمان نادان
منیر: نورانی

سطوت امراء: غلبه و چیرگی بزرگان

صفی کأس اطمینان: صافی و زلالی باده اطمینان – صافی و پاکی اطمینان

مکدر: تیره و تاریک

قضايای الهیه: حکمهای الهی – آنچه به اراده الهی واقع شود

احجاب مانعه: پرده هائی که مانع هستند.

خرق: پاره کردن

حائله: مانع بین دو چیز – هرچه که بین دو شیء واقع شود

زائل: از بین رونده – دورشونده

اضطراب: پریشان شدن – منقلب شدن

خوف: ترس – بیمناک شدن

ذی روحی: صاحب روح

موت: مرگ

ادراك: درک کردن - فهمیدن

اخذ: گرفتن – مالک شدن – اسیر کردن – کشتن - مجازات کردن

سبیل الله: راه خدا

ذی درایت: صاحب هوش – صاحب آگاهی و دانستن

اعلی المقامات: بلندترین مقامات – بالاترین رتبه ها

مشهد فدا: محل فدا شدن – محل شهادت و فدا شدن

افق تقدیس: محل پاکی – منزه ساختن خداوند از اوصاف بشری

عرفان: شناسائی حق – خداشناسی

طاغیان: سرکشان – طغیان کنندگان – ظالمان – ستمکاران
سالکان: داخل شوندگان – پیروان – در اصطلاح عرف، کسی که از
نفس و هوی بگذرد و در مقامات سلوک قدم گذارد
صراط مستقیم: راه راست
متذکر: ذکر کننده – متوجه – یاد کننده
مالک امام: مالک مردمان –
مقدّر: معین – تعیین شده – قسمت و سرنوشت
مقدم و مؤخر: اول و آخر
احتراز: دوری نمودن
ایشاره: دیگری را بر خود ترجیح دادن – برگزیدن – اکرام کردن
لا و نفسی الحق: نه، و قسم به حقیقت خودم – نه، قسم به جان
خودم که حق است.
و لکن الناس...: ولی مردمان اکثراً نمی شناسند. اکثر مردم پی
نبرده اند.
مطهر: طاهر و پاک
روزنہ: سوراخ ریز
به بحر اعظم: به دریای بزرگ – مقصود مظاہر مقدسه یا انبیاء
الله
جنود عالم: لشکریان دنیا
زماجیر ابطال امم: عربده پهلوان های امت ها، غلامی ادیان،
هیاهوی قهرمانان ملتها
مالک قدم: پروردگار قدیم. خداوند ازلی

فاسأل.. الخبير: در خواست می نمایم از خدا به اینکه موفق نماید شما را و تأیید فرماید شما را بر کاری که پرواز نمائید با بالهای شوق و آرزومندی به سوی خداوند دانا و آگاه. إنا... البديع: به درستی که ما ذکر کردیم ترا از قبل و در این لوح جدید.

لتكون...المنيع: تا این که باشی مطمئن به فضل مولای خودت و پند دهی مردمان را به آنچه جریان یافت از قلم مقدس و عزیز و منیع او البهاء...العالمین: نور خدا بر تو باد و بر کسانی که چنگ زندند به احکام الهی که پروردگار عالمیان است.

لوح مبارك كه به اعزاز سلطان الشهداء
بعد از شهادت نازل گشته است.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَرْضَ الصَّادِ أَيْنَ الذِّيْجُ الْأَعْظَمُ الَّذِي أَقْبَلَ الْفِدَاءَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ مَوْلَى الْوَرَى وَ أَيْنَ الَّذِينَ اسْتَشَهَدُوا فِي حُبٍ هَذَا الْغَلامُ
الَّذِي إِذَا ظَهَرَ انْكَسَرَ ظَهَرُ الْأَصْنَامِ الَّذِينَ أَفْتَوْا عَلَى أَمْنَاءِ اللَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ. أَنْ يَا غُصْنَ سِدْرَتِي أَيْنَ حَمَامَتِي الَّتِي غَنَّتْ وَ
غَرَّدَتْ وَ هَدَرَتْ. هَلْ إِنَّهَا طَارَتْ إِلَى الرَّفِيقِ الْأَعْلَى أَمْ صَادَهَا
الظَّالِمُونَ بِمَخَالِبِ الْبَغْضَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ بَيْنَ لَى وَ لَا
تَكُنْ مِنَ الصَّامِتِينَ أَيْنَ أَنْجُمُ مُشْرِقَاتُ وَ كَوَاكِبُ دُرِّيَاتُ وَ
أَشْهَرُ مَعْلُومَاتُ وَ أَيَّامُ لَائِحَاتُ وَ أَنوارُ سَاطِعَاتُ تَالَّهُ إِنَّهَا
غَرَبَتْ وَ غَابَتْ وَ سُرِّيَتْ وَ رَجَعَتْ وَ لَكِنَّ الْقَوْمَ فِي شِقَاقٍ
مُبَيِّنٍ. يَا رِضْوَانِي مَا لَى أَرَى طَيْوِرِكَ وَ أَسْمَعْ تَغْنِيَاتِهَا وَ لَا
أَرَى حَمَامَتِي وَ لَا أَسْمَعْ نَعْمَاتِهَا أَهِيَ فِي الْحَيَاةِ الْبَاطِلَةِ أَمْ
طَارَتْ إِلَى الْجَنَّةِ الْبَاقِيَهُ أَنْ أَقْصُصُ لَى وَ لَا تَكُنْ مِنَ الصَّابِرِينَ.
يَا سَيِّدُ الْأَكْبَرِ قَدْ طَالَتْ أَحْزَانُكَ وَ حَارَتْ بِهَا أَفْئِدَهُ أَصْفِيَائِكَ
وَ نَاحَ أَهْلُ سُرَادِقِكَ وَ عِزَّتِكَ مَا انْقَطَعَ نِدَائِكَ وَ لَا ذِكْرُكَ فِي
الْأَسْحَارِ أَسْمَعْ حَنِينَكَ وَ فِي الإِشْرَاقِ أَنِينَكَ وَ فِي الْأَصَالِ
ضَجِيجَكَ وَ صَرِيخَكَ أَنْ ارْحَمْ عِبَادَكَ وَ أَحْبَائِكَ أَشْهَدُ يَا
مَحْبُوبِي أَنَّ الشَّهَادَهُ فِي سَبِيلِكَ كَانَتْ أَمْلَ أَنِيَائِكَ وَ
أَمْنَائِكَ قَدْ نَطَقَ بِذِلِكَ نُقْطَهُ الْبَيَانُ الَّذِي اسْتَشَهَدَ فِي
سَبِيلَكَ قَالَ وَ قَوْلُهُ الْحَقُّ: يَا بَقِيهِ اللَّهِ قَدْ قَدَيْتُ بِكُلِّي لَكَ وَ

رَضِيَتْ السَّبَّ فِي سَبِيلِكَ وَ مَا تَمَنَّيْتُ إِلَّا الْفَتْلَ فِي مَحَبَّتِكَ
إِنَّ الَّذِي فَازَ بِهَذَا الْمَقَامِ الْأَعْلَى إِنَّهُ فَازَ بِكُلِّ الْخَيْرِ فِي الْآخِرَةِ
وَ الْأُولَى وَ أَنْتَ الشَّاهِدُ بِالْحَقِّ وَ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ.

مضمون بيان مبارك به فارسي:
بِسْمِيِّ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ:
به نام عزيز و كريم من.

يا أَرْضَ الصَّادِ أَيْنَ الذِّبْحُ الْأَعْظَمُ الَّذِي أَقْبَلَ الْفِدَاءَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ مَوْلَى الْوَرَى:

ای اصفهان. کجاست آن قربانی بزرگی که قبول کرد فدا شدن را
در راه خداوندی که مولای بندگان است؟ (مقصود از ارض صاد
شهر اصفهان و از قربانی جناب میرزا سید حسین سلطان الشهداء
است.

وَ أَيْنَ الَّذِينَ اسْتَشْهَدُوا فِي حُبٍّ هَذَا الْغُلَامُ الَّذِي إِذَا ظَهَرَ
انْكَسَرَ ظَهَرُ الْأَصْنَامُ الَّذِينَ أَفْتَوْا عَلَى أُمَّنَاءِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ:
وَ كَجا هستند کسانی که طلب شهادت کردند در دوستی این
غلامی که وقتی ظاهر شد، شکست پشت بتها را همان کسانی که
فتوا دادند بر برگزیدگان خداوندی که پروردگار عالمیان است.
(مقصود از بتها در این لوح مبارک علماء هستند).

أَنْ يَا غُصَنَ سِدْرَتِي أَيْنَ حَمَامَتِي الَّتِي غَنَّتْ وَ عَرَّدَتْ وَ
هَدَرَتْ؟:

ای شاخه درخت من، کجا است کبوتر من که آواز می خواند و با
صدای زیبا می سرود و چهچه می زد؟
(مقصود از غصن فرزند پسر و مقصود از سدره یا درخت، نفس
مظہر ظہور یعنی حضرت بهاءالله است. همچنین مقصود از کبوتر
در اینجا جناب سلطان الشهداء است).

هَلْ إِنَّهَا طَارَتْ إِلَى الرَّفِيقِ الْأَعْلَى أَمْ صَادَهَا الظَّالِمُونَ بِمَخَالِبِ
الْبَغْضَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ بَيْنَ لَى وَ لَا تَكُنْ مِنَ الصَّامِتِينَ:
آیا او پرواز کرد بسوی پروردگار یا گرفتند او را ظالمان با
چنگالهای بغض و کینه شان در بین زمین و آسمان؟ بیان کن
برای من و نباش از خاموشان.

أَيْنَ أَنْجُمْ مُشْرِقَاتْ وَ كَوَاكِبْ دُرْبِياتْ وَ أَشْهَرْ مَعْلُومَاتْ وَ أَيَامْ
لَائِحَاتْ وَ أَنوارْ ساطِعَاتْ تَالِلَهِ إِنَّهَا عَرَبَتْ وَ غَابَتْ وَ سُتْرَتْ وَ
رَجَعَتْ وَ لِكِنَّ الْقَوْمَ فِي شِقَاقٍ مُّبَيِّنٍ:
کجا هستند ستارگان پرتو افshan و کوکبهای نورانی و ماههای
علوم و روزهای روشن و نورهای گسترده شده؟ قسم به خدا که
غروب کردند و ناپیدا شدند و پوشیده گردیدند و بازگشتند ولی
مردم در دشمنی و مخالفت آشکارند.

يا رِضوانِي ما لى أَرَى طُيورِكَ وَ أَسْمَعْ تَغْنِيَاتِهَا وَ لَا أَرَى
حَمَامَتِي وَ لَا أَسْمَعْ نَعْمَاتِهَا أَهِيَ فِي الْحَيَوَةِ الْبَاطِلَةِ أَمْ طَارَتْ
إِلَى الْجَنَّةِ الْبَاقِيَهُ أَنْ اقْصُصُ لِي وَ لَا تَكُنْ مِنَ الصَّابِرِينَ:
ای بهشت من، چرا نمی بینم پرندگان ترا و نمی شنوم آوازهایشان
را و چرا نمی بینم کبوترم را و نمی شنوم نغمه او را؟ آیا او در
حیات باطله زندگی می کند یا بسوی بهشت باقی پرواز کرده
است؟ برایم تعریف کن و نباش از صبوران (تحمل کنندگان)
(منظور از حیات باطله زندگی روزمره بدون روحانیت در این
دنیاست و جنت باقیه مقصود زندگی روحانی و معنوی همیشگی
است)

يَا سَيِّدُ الْأَكْبَرِ قَدْ طَالَتْ أَحْزَانُكَ وَ حَارَتْ بِهَا أَفْئِدَةُ أَصْفِيائِكَ
وَ نَاحَ أَهْلُ سُرَادِيقِكَ وَ عِزَّتِكَ مَا انْقَطَعَ نِدَائِكَ وَ لَا ذِكْرُكَ فِي
الْأَسْحَارِ أَسْمَعْ حَنِينَكَ وَ فِي الْإِشْرَاقِ أَنِينَكَ وَ فِي الْآصَالِ
ضَجِيجَكَ وَ صَرِيخَكَ أَنِ ارْحَمْ عِبَادَكَ وَ أَحْبَائَكَ:
ای آقای بزرگ، طولانی شد حزنهای تو و آتش گرفت بوسیله آن
قلبهای یارانت و به ناله درآمدند اهل خیمه تو (خانواده تو) و قسم
به عزت تو قطع نشده است ندای تو و نه ذکر تو. در سحرها شنیدم
صدای گریه و زاری ترا و در هنگام طلوع آه و ناله ترا و در صبح ها
اندوه و بیتابی ترا و فریاد و استغاثه ترا. پس رحم کن بر بندگانت و
دوستانت. (مقصود از سید اکبر در اینجا حضرت بهاءالله است که
خداآوند ایشان را ندا می دهد)

أشهدُ يا مَحْبُوبِي أَنَّ الشَّهَادَةَ فِي سَبِيلِكَ كَانَتْ أَمْلَ أَنْبِيائِكَ
وَأَمْنَائِكَ قَدْ نَطَقَ بِذِلِكَ نُقطَهُ البَيَانِ الَّذِي اسْتَشَهَدَ فِي
سَبِيلِكَ:

شهادت می دهم ای محظوظ من به درستی که شهید شدن در راه
تو آرزوی انبیای تو و برگزیدگان تو بوده است. سخن رانده است به
آن نقطه بیان. کسی که طلب شهادت نمود در راه تو. (مقصود از
نقطه بیان حضرت رب اعلی است)

قالَ وَ قَوْلُهُ الْحَقُّ: يَا بَقِيهِ اللَّهِ قَدْ فَدَيْتُ بِكُلِّ لَكَ وَ رَضِيتُ
السَّبَّ فِي سَبِيلِكَ وَ مَا تَمَنَّيْتُ إِلَّا الْقَتْلَ فِي مَحَبَّتِكَ:
فرمود و گفته او حق است: ای بقیه الله به تحقیق تمام آنچه را که
دارم در راه تو فدا می کنم و راضی هستم به هر دشنام سختی در
راه تو و آرزوئی ندارم مگر کشته شدن در راه محبت و دوستی تو.
(مقصود از بقیه الله حضرت بهاءالله است)

إِنَّ الَّذِي فَازَ بِهَذَا الْمَقَامِ الْأَعْلَى إِنَّهُ فَازَ بِكُلِّ الْخَيْرِ فِي الْآخِرَةِ
وَالْأُولَى وَأَنْتَ الشَّاهِدُ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ:
به درستی که کسی که به این مقام بلند رسید او به تمام
نیکوئی ها در اول و آخر رسیده است و تو شاهدی به حق و
راسی. و به درستی که تو علیم و آگاه هستی.

زیر نویس ها

قرن بدیع - صفحه ۴۰۵	-۱
نورین نیرین - صفحه ۲۰۵	-۲
حواریون حضرت بهاء الله - صفحه ۴۴	-۳
نورین نیرین - صفحه ۱۴۶	-۴
همان - صفحه ۱۵۱	-۵
قرن بدیع - صفحه ۴۰۵	-۶
تذکره الوفا - صفحه ۲۶۵	-۷
نورین نیرین - صفحه ۱۰۳	-۸
قرن بدیع - صفحه ۲۰۳	-۹
مکاتیب جلد ۵ - صفحه ۱۷۵	-۱۰
نورین نیرین - صفحه ۱۹۳	-۱۱
همان - صفحه ۲۳۵	-۱۲
صفحه " ۲۳۷	-۱۳
۱۱۰ " "	-۱۴
۲۳۶ " "	-۱۵
۲۳۷ " "	-۱۶

۲۳۷	"	"	-۱۷
۱۷۰	"	"	-۱۸
۳۰۲	"	"	-۱۹
۲۳۱	"	"	-۲۰
۲۲۹	"	"	-۲۱
۱۹ هزار لغت			-۲۲
نورین نیرین - صفحه ۲۳۴			-۲۳
فرائند - صفحه ۷۲۶			-۲۴

منابع و مأخذ

- ١ مججموعه الواح مباركه حضرت بهاءالله، محبي الدين
صبرى كردى سندجى كانيمشكاني، چاپ قاهره، مصر.
١٣٣٨ هجري قمرى مطابق با ١٩٢٠ ميلادي
- ٢ الواح ملوک - خطاب به ملوک و سلاطین ...
- ٣ قرآن مجید - خط و ترجمة عباس مصباح زاده - چاپ
افست - خردادماه ١٣٣٧ شمسی
- ٤ تذكرة الوفاء، حضرت عبدالبهاء، مطبعة عباسية، حيفا،
سنة ١٣٤٢، زانويه ١٩٢٤
- ٥ قرن بدیع، چهار جلدی، حضرت ولی امرالله، ترجمه
نصرالله مودت، مؤسسه معارف بهائی، چاپ دوم، ١٤٩
بدیع مطابق با ١٩٩٢ ميلادي، زیراکس
- ٦ نورین نیرین، شرح زندگانی و شهادت سلطان
الشهداء و محبوب الشهداء ، عبدالحمید اشراق
خاوری، لجنہ ملی نشر آثار امری، مؤسسه ملی
مطبوعات بهائی، ١٢٣ بدیع
- ٧ فرائد، جناب ابوالفضائل گلپایگانی، چاپ مطبعه
هنديه، المهدى بالازبكیه
- ٨ ١٩ هزار لغت، از روی نسخه خطی، زیراکس شده
- ٩ حواريون حضرت بهاء الله، هوشنگ گهرريز، مؤسسه
چاپ و انتشارات مرآت، سال ١٢٨ بدیع، ٢٠٠١
ميلادي